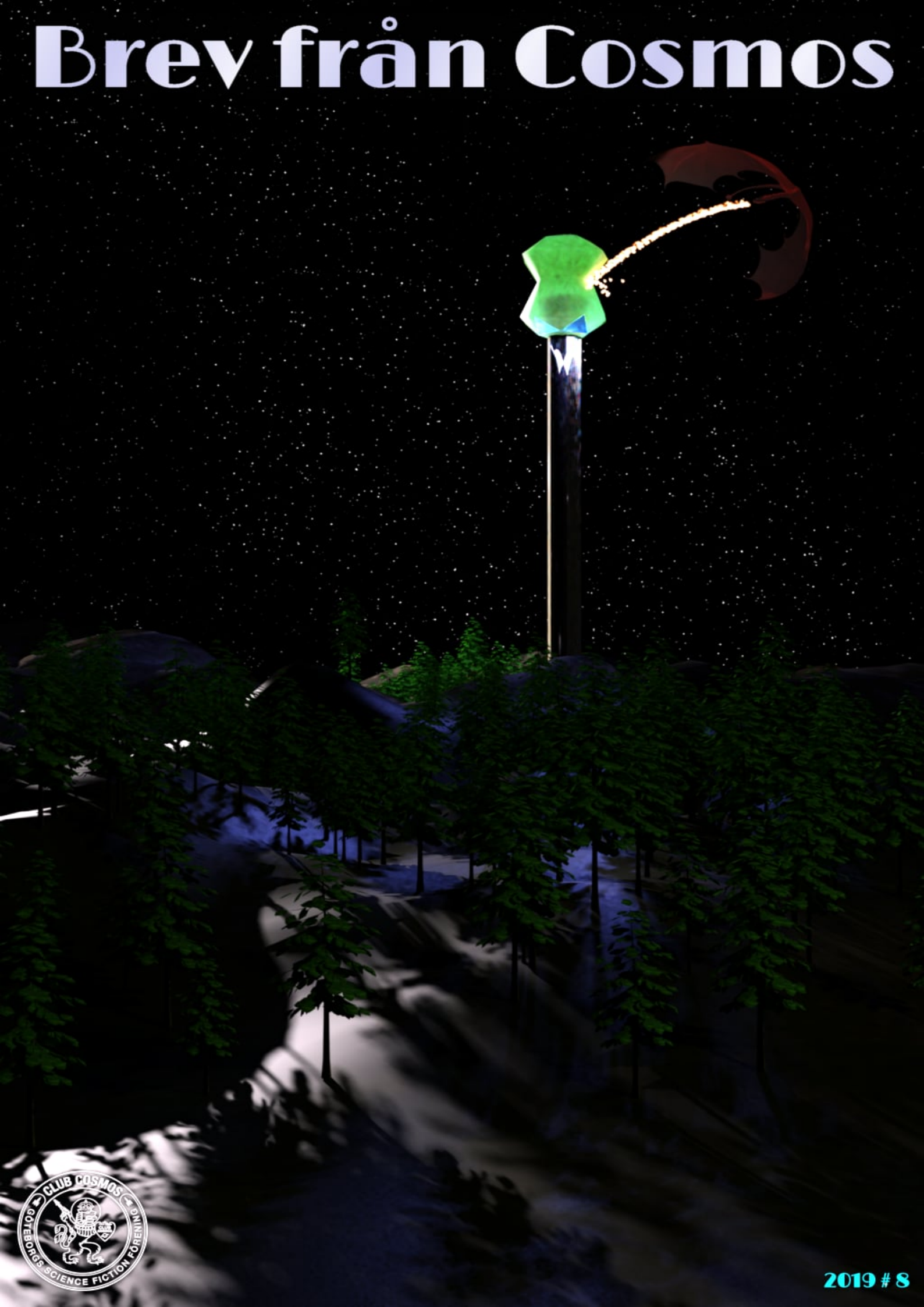

Brev från Cosmos

Det finstilta

Villkor

Genom att läsa den här texten eller få den uppläst har du inte gått med på någonting alls. Vi uppmanar till måttlig motion, gott te, mer kakor och en positiv inställning. I händelse av vadsomhelst är alla i redaktionskommittén kroniskt oskyldiga (botemedel mot detta är ej att vänta). För övrigt anser vi inte att Kartago behöver förstöras. Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Mauris elementum rhoncus arcu. Nam aliquet, erat nec tincidunt ultricies, arcu felis tincidunt quam, id tincidunt mi urna eu diam. Phasellus eget diam eu sapien faucibus blandit ac nec nibh. Praesent in facilisis justo. Phasellus et nibh vitae ante pretium rhoncus. Vivamus aliquet massa eget tortor blandit commodo. Suspendisse viverra interdum purus, et porttitor mauris dictum et. Nam ut nibh non risus cursus pulvinar eu sed neque. Nunc sagittis porttitor fringilla. Sed sagittis ipsum nisi, nec blandit sapien sodales at. Praesent elementum dictum sapien, sed interdum tellus ultricies non. Quisque vel varius justo, ac mollis turpis.

Redaktionskommittén

Bakom den här publikationen ligger ett antal engagerade entusiaster på lur och väntar — titta bakom skärmen så kanske du ser någon av dem. I alfabetisk ordning är Patrik Centerwall, Peter Bengtsson, Sandra Petojevic och Louise Bengtsson Rylander alla något i överkant entusiastiska. Vi hoppas ni har mycket nöje av vår novelltidsskrift!

Upphovsrättsinformation

Novelltidsskriften "Brev från Cosmos — volym 8", ansvarig för utgivningen är redaktionskommittén. Inkluderade verk © respektive upphovspersoner.

- Framsida: © 2019 Peter Bengtsson
- Novell: Djupets drottning © 2019 Lovisa Wistrand
- Novell: Stoft © 2019 Anders Blixt
- Novell: Blodfadern © 2019 Anders Lindel
- Novell: Balladen om prins Bethamon © 2019 Aleksandra "Sandra" Petojevic
- Novell: Dockmakaren i Genadel © 2019 Lupina Ojala
- Novell: En annorlunda trolovning © 2019 Patrik Centerwall
- Illustrationer till noveller © 1990, 2016, 2019 Aleksandra "Sandra" Petojevic

Utgivning

Publikationsdatum 2019-12-31

Göteborg, Sverige

ISSN: 2002-6870

Innehåll

Det finstilta.....	2
Villkor.....	2
Redaktionskommittén.....	2
Upphovsrättsinformation.....	2
Utgivning.....	2
Förord.....	4
Författarpresentationer.....	5
Lovisa Wistrand.....	5
Anders Blixt.....	5
Josef Lindell.....	6
Sandra Petojevic.....	6
Lupina Ojala.....	7
Patrik Centerwall.....	7
Djupets Drottning.....	8
Stoft.....	11
I.....	11
II.....	12
III.....	14
Blodfadern.....	16
Balladen om prins Bethamon.....	25
Dockmakaren i Genadel.....	30
Tre år senare.....	36
Intervju med Anna Jakobsson Lund.....	43
Bokrecensioner.....	47
Fågeln.....	47
Larona.....	49
Dorei.....	50
Blynätter.....	51
Diverse nyheter.....	53
Kongresser.....	53
SF-möte XVI.....	53
Fantastika 2020.....	53
Åcon 11.....	54
Futuricon — Eurocon 2020.....	54
IceCon 2020.....	54
Västsvenska föreningar för science fiction och fantasy.....	55
Club Cosmos – Göteborgs litterära science fiction-förening.....	55
Mithlond – Göteborgs Tolkiensällskap.....	55
West Coast Trekkers – Förening som visar Star Trek på bioduk.....	56
Kalendarium.....	57
Adjöss och tack för fisken.....	58

Förord

Vänner av noveller!

Välkomna till ett nytt nummer av Brev från Cosmos! Ett länge efterlängtat nummer vågar man nog säga och den här gången serverar vi ett antal noveller som tar er med till andra världar - till världarna bortom regnbågen där andra lagar och regler gäller. Där vi kan hitta magiska skatter, drakar, profetior och de mest osannolika hjältar. Varje novell tar er med till en ny fantasyvärld, och vi hoppas att ni ska uppskatta det lika mycket som vi har gjort.

Klassisk sekundärvärldsfantasy är ju inte längre så vanlig i novellform, vilket vi faktiskt tycker är lite synd. En gång i tiden visade pulpförfattare som Robert E. Howard och Fritz Leiber att fantasy inte behöver bestå av tegelstensromaner i långa serier med ett persongalleri som får plats i en mindre kommuns telefonkatalog. Det korta formatet duger faktiskt alldeles utmärkt och med det här numret försöker vi dra vårt strå till stacken för att ge fantasynovellen en efterlängtd renässans.

Så vad väntar ni på? Vi bjuder på noveller av såväl debutanter som gamla rävar - det är bara att börja läsa och med fantasins hjälp färdas till främmande länder!

- Redax

Författarpresentationer

Lovisa Wistrand

Lovisa Wistrand föddes i Vallentuna 1991 och bor i dag i Uppsala med man, son och två katter. Hon är utbildad grafisk designer men arbetar nu som författare på heltid. Lovisa har utkommit med flera böcker i både fantasy- och feelgoodgenren, bland annat den kritikerrosade Alvblodstrilogin som inleds med Drakviskaren.

Facebook: [Lovisa Wistrand](#)

SF-Bok: [Böcker hos SF-bokhandeln](#)

Till den här samlingen har Lovisa bidragit med novellen [Djupets drottning](#).

Anders Blixt

Anders Blixt, född 1959, är en svensk spelkonstruktör, författare och vetenskapsjournalist. Anders Blixt är en av Sveriges flitigaste konstruktörer av rollspel och står bland annat bakom *Drakar och Demoner Expert*, *Mutant 2*, *Gondica* och *Expert Nova*.

2011 debuterade han med fantasyromanen *Spiran och staven*, vilken utspelar sig i renässansvärlden Gondica, och romanen *Iskriget*, vilken utspelar sig år 1940 i en alternativ version av vår värld. Under våren 2015 publicerade han en reviderad engelsk utgåva av den sistnämnda romanen under titeln *The Ice War*.

Webbsida: gondica.wordpress.com

Till den här novelltidsskriften har Anders bidragit med novellen [Stoft](#).

Josef Lindell

Josef Lindells medverkan i denna novelltidsskrift är hans första publicering. Efter många år av drömmande började han ta skrivandet på allvar 2013 och sedan dess har han skrivit färdigt två romaner men har ännu inte publicerat dem.

Han dras till highfantasy, grimdark, hjälteberättelser och filosofi. Josef tycker att ju mer magi du logiskt kan klämma in i en berättelse desto bättre. Han driver bloggen JLFantasy.se där han delar med sig av sina tankar om fantasy och författande.

Just nu håller han på att redigera en highfantasy-roman som har arbetsnamnet *Devans dans* där magisystemet och dess påverkan på geopolitiken är stommen för världsbygget.

Josef Lindell arbetar som SO-lärare på Bjätaskolan i Örnsköldsvik och brukar få höra att han är en riktigt dålig förlorare.

Webbsida: JLFantasy.se Facebook: [Josef Lindell – Författare](https://www.facebook.com/JosefLindellFof)

Till den här novelltidsskriften har Josef bidragit med novellen [Blodfadern](#).

Sandra Petojevic

Sandra Petojevic är fil.mag. i konst- och bildvetenskap inom ramen för kulturvetenskap, och hon debuterade 2008 med den första delen i fantasytrilogin *Maktens tiaror* som hon även illustrerat själv. Hon gav ut den på sitt eget förlag och trilogin som fullbordades 2010, fokuserar på äventyr och kulturkrockar samt problem med maktgalenskap och sexism. Och i Sandras fantasyvärld Artezania förekommer även starka kvinnliga karaktärer.

I dag är hon bosatt i Majorna och arbetar på Navtor Nautic AB som sjökortsrättare, där hon korrigerar brittiska papperssjökort över hela världens hav, kuster och floder. Dessa sjökort används i yrkessjöfarten av bl.a. lastbåtar, tankers och passagerarfartyg. Sandra är den enda yrkesverksamma sjökortsrättaren i Sverige, efter att kollegan i Stockholm på Nautiska

Magasinet avlidit 2012. Att rätta sjökort är ett tålamodskrävande småpill, därför extraknäcker Sandra även som korrekturläsare, och det är också hon som illustrerar novellerna här i Brev från Cosmos ända sedan dess allra första nummer.

Webbsida: erkezzaar.tsudao.com

Till den här novelltidsskriften har Sandra bidragit med novellen [Balladen om Kronprins Bethamon](#).

Lupina Ojala

Lupina Ojala är en fantasyförfattare som gärna flirtar med steampunk, dystopi och rysare. Hon har skrivit två fantasyromaner — *Tårpilens år* och *Toner av guld* — samt medverkat i ett flertal antologier. Bosatt på Hisingen driver hon Catoblepas förlag och frilansar som formgivare.

Webbsida: lupinaojala.se

Till den här novelltidskriften har Lupina bidragit med novellen [*Dockmakaren i Genadel*](#).

Patrik Centerwall

Patrik Centerwall, f 1972 debuterade 2013 med novellsamlingen *Skymningssång och andra fantastiska historier* på Undrentide Förlag. 2016 kom uppföljaren, *Minnen av en sång* och 2018 publicerades fantasyromanen *Klockan och spegeln*.

Han medverkar även med noveller och dikter i ett flertal antologier och tidskrifter.

Webbsida: skymningssamg.wordpress.com

Till den här novelltidskriften har Patrik bidragit med novellen [*En annorlunda trolovning*](#).

Djupets Drottning

Lovisa Wistrand

Illustration: Sandra Petojevic

Vågorna har skeppet i sina famnar och lyfter det högt mot himlen. De brusar och forsar och gurglar mot kölen, vilket får virket att knaka. Blytunga moln hänger över oss som aureliamaneter. Stormen är snart här. Måste skynda innan regnet rör upp dy i vattnet.

Jag tar ett hårdare tag om repet; det är strävt mot handflatorna och skär ända in i köttet när det böljar upp och ned i takt med vågorna. Med sjöväta ögonfransar kämpar jag för att hålla hakan över ytan. Vattnet stänker över gälarna. Jag ler mitt djärvaste leende, de vassa tänderna dolda bakom läpparna.

”Ishra ishra ishra ishra ishra”, lockar jag. Tungan är hård mot gommen, varje ton högre än den andra. ”Ishra ishra ishra ishra ishra!” Det är en dödlig melodi i skymningen. Vinden är orden och orden är vinden och vinden är där för att döda.

Jag vrider huvudet åt sidorna. Som en huggorm redo för attack. Plutar med läpparna, blinkar med fransarna. Och det patetiska lilla slätörat faller från skeppets kant, med glansiga simmiga ögon. Som den svaga människa han är. Han faller och faller tills han äts upp av oceanens vrålande vågor. Löparna rycker ned honom i djupet.

Efter att ha lockat ännu fler slätöron i havet inser jag att alla löpare har försvunnit. Nu är de på väg tillbaka till Eir’Eksa med vår fångst. Med det möra, lättuggade köttet som vi kommer att kunna festa på i säkert en hel månskära. Vi fick ned många den här gången. Uppdraget är slutfört. Jag utbyter en blick med de andra lockarna; med Safiya och Vakrina och Nidel’ya och Ijasmin. De nickar högtidligt och dyker ned i vågorna.

Men jag hinner inte. Hinner inte ned. Någonting hårt och vasst spetsar mig, skadar mig, slungar mig uppåt. En brisad av smärta. Det är ett föremål som skär, skär, skär som tänder och klor och knivblad och törnen.

Jag landar på något hårt. Mitt ute i luften. Utanför vattnet. Nät. Rep. Överallt. Rep som klämmer, pressar, ilar. Kan inte andas. Gälarna fladdrar, munnen gapar, klorna river. Feta ansikten över mig. Marken skakar, gungar, åker åt alla håll och är aldrig stilla. Jag sprattlar, skriker. *Var är jag? Var är jag? Var ...?*

Någon slår till mig över kinden och skrattar. Han verkar vara flockens ledare, för han är längst och bär finast tyger. Tänderna är inte lika spygula som de andras. Han slänger mig vårdslöst på däck och knäpper upp sina benkläder. Utan att han behöver be om det rusar tre andra män fram till mig och håller mig skarpt om överarmarna. Så skarpt att naglarna pressar sig in i köttet. Som om det behövs. Jag kan inte ta mig någonstans även om jag vill.

Ledaren hukar och klämmer på min fena, men undviker det område som är skadat. Han låter den smutsiga handen vandra upp till mina bröst och tar på dem med ett grin i ansiktet. Det är fascinerande hur min kropp kan påverka honom. Hur vacker jag måste se ut i hans fula små ögon. Han är blind för verkligheten.

”Hur fan gör man då?” grymtar han och kastar en blick på sina medhjälpare. Jag ser inte vad han menar med det. Har svårt att läsa innebörden i deras ansiktsuttryck och gester.

”För helvete! Titta inte på mig, Ryder. Har aldrig legat med ett sjödjur förut och tror fan inte jag vill det heller. Ska vi inte döda den?”

”Du kan få pesten om du gör det där”, säger en annan. ”Kanske blir du smittad och får fenor själv eller Gud vet vad. Du beblandar dig med djävulen. Gör slut på den i stället. Släng tillbaka den i havet. Tänk om den börjar locka igen?”

”Käften. Klart jag inte får fenor eller annat trams. Hjälp mig nu. Jag menar allvar. Hur fan gör man?”

”Här, ta med dig ett par öronproppar i alla fall.”

Jag lutar mig framåt och ler ända upp till ögonen. Gnider min nästipp mot hans skäggiga haka. ”Jag kan viisa dig, älsksling. Jag kan viisa dig preciis hur man gör. Men jag vill helst inte att de andra seer ...”

Han skiner upp och möter mina öppna, trånande ögon. Sedan dröjer det inte länge förrän han har stoppat vadd i öronen och dragit in mig i en sluten kabin. Bara han och jag. Ensamma. Gälarna skriker efter vatten men det är ingen fara. Inte än. Jag kan klara mig sju sånger utan väta och det är fem kvar.

”Så hur gör man då, sjödelfa?” morrar han från djupet av strupen. Han står flera koraller bort och jag ligger ensam på ett mycket stort hav av tyg.

”Komma närmare försst.”

Han kommer så nära att jag kan känna stanken av honom. Andedräkten skulle kunna få ett stim av sill att dö inom loppet av en sång. Jag lägger en hand i hans håriga nacke och drar honom ännu, ännu närmare. När jag möter hans våta läppar faller jag ljudlöst ut klorna och kysser honom djuriskt, vilt. Precis som han vill. Och medan han famlar med kläder, spännen och tyger drar jag mig undan för ett ögonblick. Jag stannar flämtande över hans läppar och ser honom i ögonen. Hoppas sången kan ta sig igenom vadden.

”Ishra ishra ishra ishra ishra ...”, viskar jag med en röst så mjuk att den slingrar sig kring honom som sjögräs. ”Ishra ishra ishra ishra ishra!”

”Aj! Sluta!”

Det fungerar. Samtidigt som hans ögon blir blanka klöser jag honom i nacken och tar ett bett. Låter det heta blodet rinna ned i halsen. Det smakar ljuvligt förbjudet. Lockare får egentligen inte dricka på egen hand. Vår plikt är att fresta och sedan lydigt vänta på att måltiden serveras.

När jag har druckit klart slickar jag mig om munnen och skjuter honom ifrån mig. Två sånger kvar. Dags att ge mig av. Ryder reser sig vingligt, omtöcknad men vid medvetande. Jag ger honom en slängkyss när han med dimfylld blick slänger upp trädörren och kastar sig ut till de andra. I ena handen har han en pistol. Han kommer att göra allt för att försvara mig nu.

”Vad fan händer, Ryder?” ropar någon. ”Kom igen nu, du ...”

”Kom nära och jag dödar er!”

Jag krälar ut på däck, använder armbågarna för att kämpa mig framåt. Mina fiender rusar hitåt, skrikande. De murkna träplankorna knakar under deras skor. Jag försöker åla undan, men Ryder ställer sig i vägen innan de hinner fram. Han skjuter dem. På ett mekaniskt vis lyfter han armen och tar livet av sina egna, min slav in i döden.

Alla börjar slåss med varandra som galna. Det är Ryder mot hans forna fränder. Jag duckar för flygande föremål och krälar, krälar, krälar mot relingen. Två plankor i taget. Hela luften är fylld av skrik och vrål och stål och rök från pistoler. Snart där. *Snart där*. Gälblåsorna svider. *Skynda!* Tio plankor kvar. Fenan gör ont. Sex plankor kvar. Fyra. Hjärtat pickar som hagel mot vattenytan. Handen mot relingen nu. Upp, upp, upp, kom igen! Så nära. Sträck på dig! Sträck dig mer! Häv dig upp! Jag måste ...

Nej! Jag rycks bakåt. Långa vassa piggar hugger sig ned i fenan, men jag håller mig fast. Fingrarna griper hårt om räcketets kanter.

”Ryder!” ropar jag med låtsad skräck, stämman skälvande i skymningen.

Han kommer rusande, knuffar bort alla som står i hans väg och – med en blick som andas rent vanvett – skjuter han sin kamrat i huvudet. Han tvekade inte för ett ögonblick.

Jag häver mig upp på relingen och griper tag i Ryders brösttyger. ”Tack för hjälpen, älskling. Nu ssa du få följa med mig hem.”

Med klorna utfällda sliter jag ned honom i djupet. Låter honom följa med. För han frågade hur man gör och det ska jag visa honom. Jag ska visa honom exakt vad vi sjödelfor gör mot slätöron.

Vi äter dem.

Stoft

Anders Blixt

Illustration: Sandra Petojevic

I

Mitt främsta minne av Ariana är doften av asktorrt stoft. Här finns få nyanser: brun jord, grå sten och grön växtlighet. På vad livnär sig detta karga lands befolkning? Det dröjde innan jag fick se vad de odlar och vad deras hjordar betar, eftersom vi sällan äter deras föda – inte för att den smakar illa utan för att den är så knapp att det vore fel av oss att ta från dem.

Enda lisan för ögonen var himlavalvet med en skarpt blå nyans som jag aldrig sett någon annanstans. Då och då drev molntussar förbi och adderade vitt till den begränsade färgskalan. Solljuset är så starkt att människoögat inte förmår avgöra dess färg, kanske vitt, kanske gult, kanske ljusst orange. Det är bara under de korta soluppgångarna och solnedgångarna som man kan se mot solskivan. Då är den orange och sprider rosa och lila skimmer över himlen.

Vad gör vi här då, utbölingar i en fjärran trakt, hatade av en del, misstrodda av de flesta och uppskattade av alltför få? Under årtionden hade stormakterna struntat i Ariana, hemvist för hårdföra krigare och tomt på rikedomar. Men härskarnas maktspel följer regler som är svårbegripliga för vanligt folk.

Därför bröt det plötsligt ut krig, inte ett traditionellt erövringskrig där en stat underkuvar en annan i syfte att skaffa sig ett lydrike eller en ny provins, men en så kallad fredsfrämjande operation, ett fälttåg som skulle göra slut på en oacceptabel anarki och upprätta något som liknade en centralregering med en

statsförvaltning. Ariana skulle inte längre tjäna som tillflyktsort för utländska brottslingar som visste att utnyttja infödingarnas hederskodex och gästfrihet.

Militärkolonner marscherade ut från Låglandets oceanhamnar och korsade de berg som har utgjort Arianas murar. Strax dessförinnan hade molnskepp begett sig dit i hemlighet med agenter som talade de lokala språken och kom med guld för att muta krigsherrar och hövdingar. Syftet var att utså split, att skaffa bundsförvanter och att låta dessa upprätta den nya ordning som de utländska soldaterna sedan skulle värna.

Och efter militären följde civilister som jag, människor som skulle omvandla nyordningen från högtidliga dokument till handfasta institutioner: myndigheter, lagar, poliser, skolor och kliniker. Tanken var att om vi tillhandahåller det som vi betraktar som "civilisationens välsignelser" så skulle Arianas invånare godta förändringarna.

Inledningsvis fungerande planerna, åtminstone delvis, med allteftersom åren gick började de vissna. Jovisst, många gladdes åt de utländska påfunden som förbättrade livet för de fattiga och förtryckta – eller åtminstone för en del av dem. Men stolthet och envishet är vanligt i Ariana och man kan inte förvänta sig att sådana karaktärsdrag ska blekna bort snabbt. Tänk på att därifrån jag kommer tog det generationer att utplåna den "hedervärda" seden att duellera, trots de många påbud som föreskrev hårda straff för sådana strider.

När jag ser tillbaks är några minnen djupt etsade i mitt minne. Först och främst morgonritterna från förläggningen till kontoret. Mina kollegor och jag omgavs av en tropp före detta yrkessoldater som skulle skydda våra liv genom att riskera sina. De var grova män i robusta civila kläder och jag respekterade deras yrkeskunnande. Skräcken var alltid min färdkamrat. Bakhåll och hemmabyggda helvetesmaskiner var upprorsmakarnas vanligaste angreppsmetoder. Även om ritten var kort och gick över välbekant terräng, fanns där ingen garanti för vår säkerhet. Skräcken försatte kroppen i ständig stridsberedskap som skärpte de fem sinnena men samtidigt trubbadet det av intellektet. Alla klarar sådan stress under korta perioder, men om man upplever den oavbrutet under lång tid skadar den kropp och själ. Detta erfor jag själv.

Folk säger »tiden läker alla sår«, men det är fel. En del skador, även om de inte syns på utsidan, är så djupt ristade i sinnet att de finns kvar som ärr livet ut. Men när du stiger av oceanångaren i din hemstad och återvänder till ett normalt liv förstår inte dina medmänniskor det. De har aldrig levt med vetskapen om att det i grannskapet rör sig fiender som vill döda eller skada dig. I en civiliserad stad förknippar man sådana idéer med mental ohälsa. Men i Ariana är uppfattningen sund och den som inte har begripit det går snart under – okunnighet och naivitet är livsfarligt.

Jag tror att det är därför som vissa minnen är så klara och smärtsamma. När jag sluter ögonen framträder många skarpa bilder för min inre blick: sjabbiga hus, enorma lastdjur, myllrande folkmassor, utsirade tempel och torra bruna kullar.

Är då Ariana en del av vår värld? Jag vet faktiskt inte. När jag som nyanländ klev ombord på molnskeppet vid Låglandets oceankust och hörde motorsurret när besättningen lossade förtöjningarna, förstod jag inte vilken främmande nejd jag skulle få se när vi nådde Höglandet. Men när jag stod för mig själv på observationsdäcket och för första gången skymtade Världsbergets himlaskrapande silhuett vid horisonten förstod jag att, oavsett vilken verklighet som ligger bortom de obestigbara topparna, finns där läckor till vår värld. Höglandets vida nejder är helt enkelt alltför annorlunda gentemot våra hemländer.

II

Vad fick mig att fara till Ariana? Något enkelt svar finns inte. Men bortom högkvarterets skyddande murar såg jag ruiner och tiggare, krymplingar och krigare. Om min insats, hur liten den än må vara, leder

till en anständigare tillvaro för dessa människor är den mödan värd. Ty varför ska jag inte ta på mig en del av världens elände? En lyckosam födsel har gett mig ett gott liv, men därmed ansvarar jag också för att göra något väsentligt med det och en dag ska jag stå till svars för hur jag har använt dessa dyrbara dagar som någon gav mig utan att fråga.

Vad du ger får du tillbaks – man kanske ska kalla det »ekots lag«? Därför ångrar jag inte att jag for till Ariana, trots att jag där fick själssår som aldrig kommer att läka helt och fullt. Ty när mina dagar når sitt slut, vill jag lämna världen med vetskapen om att jag har sått vad som ska ge goda skördar åt de släktled som kommer efter mig. När allt kommer omkring är ju människor det enda som spelar roll, allt annat är stoft och aska.

Varför just Ariana och inte något annat ställe? Var det slumpen – som en del hävdar – som styrde min karriär ditåt? Andra skulle snarare tala om gudomlig försyn eller ett orubbligt öde. Jag har inget svar, men möter spørsmålet med öppet sinne eftersom mitt märkliga liv har lärt mig hur lite jag vet om världen.

Hur som helst, en dag steg jag av molnskeppet i en krigshärjad stad. Den tunna luften fick huvudet att värka och det yrande stoftet täppte igen näsan. Två väntande livvakter förklarade hur jag skulle hantera riskerna vid färder på gator och torg. Snart nådde vi den muromgärdade basen och de administrativa mödor som hör till en mångnationell organisation. Med lite hjälp klarade jag av pappersarbetet och bemannade så mitt skrivbord.

Jag ska inte säga mycket om rutingörat. Det handlade främst om att läsa, analysera, skriva och föreläsa. Mycket av vad jag gjorde i Ariana hade jag tidigare gjort hemmavid. Skillnaden är att i Ariana står människoliv på spel. Bristfälliga analyser kan vålla katastrofer, medan överdrivet försiktiga kan försvåra kollegornas arbete. Det är svårt att hitta en god balans och jag kände mig aldrig tillfredsställande skicklig. Alltför många okända faktorer trasslade till arbetet och det fanns aldrig nog med tid att tränga in i Arianas egenheter på djupet.

Språkförbistring var också ett bekymmer. Jag talar flera tungomål, men inga av Arianas. En infödd informationsexpert blev räddningen, en ambitiös karl, hälften så gammal som jag. Han blev min högra hand: en tolk när en motpart inte kunde något av våra språk, ett ombud som besökte ställen som var förbjudna för mig, och en rådgivare som diskret förklarade lokala sedvänjor så att jag inte skulle skämma ut mig. I utbyte undervisade jag honom i hur analysarbete ska skötas.

Kollegorna var av många nationaliteter. Att överbrygga vardagslivets kulturella skillnader var inte alltid lätt, men umgänget mellan människor som annars inte skulle ha träffats blev oftast ett nöje. Vi visste att vi var beroende av varandra för att överleva och lyckas med jobbet. Jag kunde alltid hitta någon att dela en måltid med och prata om enkla eller svåra ting. Jag blev även vän med några som delade mina känslor för musik och konst och vi tillbringade många kvällar med att diskutera böcker och lyssna till ljudskivor.

De flernationella organisationerna i Ariana är främst baserade i en storstad belägen invid ett strategiskt bergspass. För länge sedan lät en krigsherre bygga en fästning här för att kontrollera trafiken genom passet och utkräva tull från handelskaravaner. En stad växte gradvis fram runt fästningen och blev med tiden den viktigaste i Ariana.

Gränder och brunrappade tegelmurar kännetecknar stadsmiljön. Varje fastighet är ett miniatyrfort, vars mur har en eller två metallportar. Därbakom döljer sig en innergård med boningshus, kokhus, badhus och allehanda skjul. De få fönster som blickar utåt ovanför murkrönet är små, medan de många som vetter mot innergården är stora. Arkitektur som en manifestation av samhällets natur? Kanske. Åratals krig har ju påverkat alla aspekter av staden – här går karlar vanligen beväpnade och kvinnor beger sig sällan utomhus utan manliga följeslagare.

Innergårdarna är prydliga, medan torg och gränder är skräpiga. Få infödda bryr sig om den gemensamma marken, medan det privata utrymmet hålls i helgd. Att vara gäst är en ära och att vara god värd en plikt. Av säkerhetsskäl fick jag aldrig besöka någon inföddes hem, men min kollega förklarade sedvänjorna så väl att jag förstod hur det sociala samspelet fungerar i detta stamsamhälle: ålderdomliga och nutida idéer blandade på ett sätt som känns främmande men också begripligt.

Fattiga och nomader lever i tält och hyddor, grupperade runt en eldstad där kvinnorna lagar mat, syr och sköter småbarnen, medan pojkar och män vallar boskap eller utför hantverksarbete på annan plats. Sådana familjegrupper slår sig ofta ner i ruiner, eftersom det där finns både en mur som avgränsar den privata sfären från den gemensamma, samt fri tillgång på byggnadsmaterial.

Hursomhelst, i den här staden lagar alla mat över öppen eld, så bitter rök är ständigt närvarande. Detta gör luftvägsbekymmer till de vanligaste sjukdomarna bland oss utlänningar. Jag har aldrig hostat så mycket eller blivit sängliggande så ofta med febriga halsinfektioner.

III

Mycket av tiden i Ariana fylldes med rutingöra och för det mesta liknade varje dag sin föregångare. Men tre händelser står särskilt klara i mitt minne:

Ett morgonmöte i konferensrummet med organisationschefen som ordförande. Kollegorna lämnar sina normala dagsrapporter om framsteg och bekymmer.

En kraftig explosion. Fönsterrutorna skallrar. En siren ylar.

Alla tystnar. Knallens styrka tyder på en helvetesmaskin i grannskapet. Mina tankar yr: *En självmordsattack. Mot vad?!*

Chefen säger: "Mötet avslutas. Undersök och rapportera till mig snarast."

Vi skyndar iväg. Min infödde kollega borde vara på väg till kontoret. *Hur har det gått för honom?* Hjärtat dunkar och andningen är ytlig. Kallsvetten sipprar under språngmarschen mot vårt kontorsrum. På grund av adrenalinflödet sliter jag nästan dörren ur gångjärnen.

Han sitter vid sitt smala skrivbord och ser mot mig: "God morgon, frun."

"God morgon." Vi skakar hand. "Jag var så rädd för att du hade råkat illa ut." Mina armar börjar darra när jag glider ner i min kontorsstol.

"Jag kom tidigt idag." Han är blek men behärskad. Han har ju hört sådana explosioner förr.

Hela kroppen skälver. Jag låter ögonen vila på en stadskarta på väggen tills min puls sjunker och min andning blir normal. Det dröjer innan jag kan få något gjort.

* * *

En annan dag på kontoret. Jag återvänder från ett möte. Min kollega visar ett lokalt nyhetsblad. "Nu mördar de doktorer, frun." Vreden gör rösten gäll.

Jag kan inte läsa språket så han sammanfattar artikeln. En läkare som arbetat i ett landsbygdsdistrikt med kvinnor och barn har dödats av upprorsmakare enbart för att han är utlänning. Mördarna motiverar, som alltid, sitt dåd med anklagelser om att läkaren har förgiftat lokalbefolkningens sinnen med osunda idéer.

"Om rebellerna får tag i mig, dödar de mig." Rösten är stadig nu och meningen låter som alldagligt konstaterande.

Mina stämband vägrar att fungera så jag kan endast nicka som svar. *Jag arbetar i den här staden i ett år, medan han måste tillbringa resten av livet här, tänker jag.*

* * *

En natt när sömnlöshet plågar mig, ligger jag på rygg och stirrar upp i taket medan jag tänker på mitt hem. Eftersom jag är en utländsk expert har jag fått ett eget rum i en officersförläggning. Byggnaden bildar en fyrkant med en taklös innergård i mitten, mot vilken rummets dörrar och fönster vetter.

Ett oväntat skrapljud kommer från ytterväggen. Jag gissar att det är något djur som klättrar ner på jakt efter något att äta. Jag kliver ur sängen och lutar mig över arbetsbordet för att dra undan gardinen. På andra sidan rutan, mindre än ett steg bort, ser jag en människoskepnad i mörkret. Ingen borde vara där mitt i natten. Den okände vänder sig mot mig. Jag greppar bildfångaren som ligger på bordet och trycker ner aktiveringsknappen. En kraftfull magnablixt träffar främlingen i ansiktet. Jag duckar åt höger och trycker på larmknappen. Något metalliskt slår sönder rutan samtidigt som larmklockorna börjar skrälla i byggnaden.

Jag kryper ihop på golvet och väntar på att något hemskt ska ske. Men främlingen försvinner ljudlöst innan de beväpnade vakterna har hunnit fram. De säkrar området, hittar klätterspår på ytterväggen och pratar med mig om vad de ska skriva i sin preliminära rapport till säkerhetschefen. Samtidigt sopar en tjänare upp glassplittret från golvet i mitt rum.

Det är omöjligt att sova under resten av natten. På morgonen framkallar jag bilden. Det gråskalade bildarket visar ett okänt ansikte i närbild, en kvinna med smal haka. Överrumpling förvrider anletsdragen. *Upprorsmakarna skulle väl inte använda en kvinna för ett sådant här uppdrag*, tänker jag medan jag granskar varenda detalj genom ett förstoringsglas.

Av en slump ligger ett av hennes ögon i fokus. Nackhåret reser sig och jag stelnar till. Pupillen är ett lodrätt streck, inte en rundel. *Omänskligt!* I bilden nederkant skymtar jag kvinnans vänsterhand. Lite oskarpt, men jag är säker: tre fingrar och en tumme. Jag suckar. *Vi är alltför långt hemifrån.*

En stund senare lämnar jag över bildarket till säkerhetschefen. Jag säger inget om ögat, utan låter hans underlydande göra sitt jobb utan att påverkas av mina funderingar. De borde ju veta mer om det här än jag. Nästa dag förses hans rapport med en lila *Toppkänsligt*-stämpel. Jag saknar den behörigheten så jag får aldrig ta del av säkerhetstjänstemännens slutsatser.

Men efter en tid kommer jag att godta att, oavsett vem det var jag såg den natten, så behöver jag inte bekymra mig om hennes sanna identitet. Ett krävande år i Högländet räcker; andra får bege sig in bland Randbergens skuggor för att lösa det mysteriet.

Blodfadern

Josef Lindell

Illustration: Sandra Petojevic

Morn hade bestämt sig. Om hennes ungar överlevde födseln skulle hon krossa deras huvuden mot en sten.

En av ungarna sparkade in i revbenen. Morn grimaserade, stödde sig mot buren och bet ihop så hårt att betarna skar in i överläppen.

”Får jag känna?” sade Jura från buren bredvid.

En handfull av de andra honorna tittade upp men sjönk snart ihop igen och fortsatte stirra i marken i deras respektive burar.

Innan Morn hann svara hade Jura sträckt ut en hand mellan burarna och lagt den på Morns mage.

Morn ville vända sig bort men orkade inte bråka, utan lät henne känna på magen. Hon hade inte berättat för Jura om sitt beslut.

Jura trodde nog att hon var ledsen över att tvingas behöva lämna över ungarna till Skarm och sedan skickas tillbaka till de andra honorna för att utnyttjas igen.

Men Morn var varken rädd eller osäker längre. Under senaste månaderna hade en beslutsamhet växt inom henne och hon kunde nu se saker klarare.

Morn visste att Jura såg sig själv som hennes vän, men i ärlighetens namn var Jura en avskypvärd orch, på flera sätt Morns raka motsats: nätt och smal likt en alv, istället för tjock och kraftig som en hona borde vara. Medan somliga av honorna hade tagit sina egna liv, hade en del gjort något värre. Veknat under hanarnas tyranni. Jura gnällde och beklagade sig ofta över hur ledsen hon var att hanarna kapat av den ena av hennes vackra betar. Men istället för att kämpa emot gjorde hon sig till för att slippa den värsta

behandlingen. Morn tvivlade inte på att Jura skulle sälja ut henne utan att blinka, om hon kunde få någon form av belöning.

Något vred sig inom henne och sparkade till två gånger.

”Oj, håller dom på att slåss?” sade Jura och log.

Morn backade och lade en hand på den utbuktande magen.

Hon var förvånad över hur livskraftiga hon och ungarna verkade vara. Många av de andra honorna hade dött långt innan födseln och de få som överlevt hade alla fött tysta ungar. Inte konstigt. De våldsamma övergreppen hade fortsatt, även på dem vars magar börjat svälla. Det hade tagit ett tag innan Skarm, Vanäraren, satt stopp för det. Hon och de andra dräktiga honorna hölls nu separerade från resten för deras egen säkerhet. Hanarna som kom med mat och vatten sneglade dock fortfarande på dem med hungriga blickar.

Magen krampade och smärta sköt ut i ryggen. Luften gick ur Morn, hon greppade tag om buren för att inte ramla och höll tillbaka ett skrik. Några ögonblick senare var smärtan över. Morn släppte gallret och vankade fram och tillbaka i buren med händerna vilande på ländryggen.

”Tror du att det kommer att bli hanar eller honor?” sade Jura.

”Vad spelar det för roll om det är hanar eller honor? Om det blir hanar, kommer de snart strida för Skarm och blir det honor, kommer han döda dem.”

”Men tror du inte att ...”

”Det spelar ingen roll, Jura. Ungarna kommer inte överleva oavsett.”

Smärtan som strålade ut från ryggen ilade ner i låren, starkare och varaktigare och om och om igen. Morn slöt ögonen och föreställde sig en brinnande lägereld. En vild, men kontrollerad glödande styrka. Samtidigt som hon repeterade en av de gamla kraftsångerna som Blodfaderns talesmödrar lärt henne.

Kraftslöseri. Riv min svaghet ur mitt sinne. Göd mitt ursinne. Uppfyll mig med Blodfaderns raseri. Kraftslöseri. Riv min svaghet ur mitt sinne. Göd mitt ursinne. Uppfyll mig med Blodfaderns raseri.

Hon öppnade ögonen. ”Det är dags.”

”Nu? Är du säker?”

Hon ropade. ”Vakt, vakt!”

Hanarna grymtade och skrånade ilsket utanför och snart täckte en enorm skugga dörren till hyddan. Någon drog undan haspen och slog upp dörren.

Morn kisade och blinkade några gånger innan hon vande sig vid solljuset.

Burul hukade sig och klev in i hyddan. Det tidigare utsläppta och vildvuxna håret satt nu åtstramat över hjässan och var knutet i en bred fläta som gick ända till midjan. Troligtvis ett misslyckat försök att efterlikna sin hövding. Hans smutsiga intryck var oförändrat tack vare den spruckna och missfärgade beten.

När de fick reda på att hon tystat ungarna var det troligtvis Burul som Skarm skulle släppa lös på henne. Hon såg framför sig hur han med en enda sving med benklubban spräckte hennes skalle. Men det skulle ändå vara bättre än att bli kastad tillbaka hos de andra honorna.

”Vem ropa?” röt han. När ingen svarade stegade han ilsket fram i mittgången mellan burarna. Bambugallren smattrade när han drog sin benklubba över dem.

Alla honorna kröp ihop i sina hörn och undvek hans blick.

Han stannade vid Morns bur. ”Du, föda?”

Innan hon hann svara satte ytterligare en dragning igång. Hon kved och stödde sig mot buren.

Burul morrade, såg på henne och kliade sig i skrevet.

Det var tyst i hyddan ett ögonblick innan Burul vände om och knöt upp knutarna kring Juras och Morns burar.

Morn lät Jura lägga en stödjande hand under hennes arm och tillsammans linkade de förbi Burul och ut i lägret.

Skarm och hans hanar hade inte bemödat sig med att ordna med någon av de sedvanliga förberedelserna. I hyddan de vacklade in i brann inga skyddande facklor. Inget buffelskinn ovanpå halmen. Inte heller något altare fanns att lägga ungarna på. I mitten av rummet låg dock en hög med trasor och en oansenlig skål med eldstoff som gav ifrån sig en skarp och mustig doft. Skarm brydde sig inte om sederna, men inte ens han vågade riskera att förlora den styrka eldstoffet gav de nyfödda ungarna.

”Hämta Burul när klara”, sade hanen och lämnade dem ensamma i hyddan.

Smärtan i ryggen kom tillbaka. Värken fick henne att släppa Juras hand och falla ner på knä i halmen. Magen hängde ner under henne och hon började gunga fram och tillbaka på alla fyra i takt med värkarna. När smärtan var som starkast spände hon kroppen och råmade likt en brunstig buffel. Ett mörkt läte ända från magen.

Jura tvekade men intog snart position bakom Morn. ”Vad ska jag göra?”

”Allt du ska göra är att ta emot ungarna. Låt dem bara vara sedan. Jag behöver inte din välvilja eller omtanke. Kan du göra det?”

Jura nickade och sade efter en stund. ”Vad menade du med att ungarna inte kommer överleva oavsett?”

Morn bet ihop när en ny värk blommade ut. Hon försökte slappna av genom att ta några djupa andetag och låta naturen vägleda henne. Hon råmade igen och använde magmusklerna för att pressa ungarna nedåt.

Jura böjde sig närmare. ”Oj.”

”Vad är det?”

”Jag tror att jag kan se den första ungens huvud.”

”Redan?”

Morn hade guidat flera födslar i sin gamla stam. Så här fort brukade det inte gå, särskilt inte för förstföderskor.

När dragningen var över kände Morn hur ungen gled tillbaka in igen.

”Ja, det där måste ha varit ett huvud.”

Morn tog ett djupt andetag, spottade ut en hårslinga, spände kroppen när värken spred sig, skrek och pressade allt vad hon orkade. Ögonblicket efteråt dunsade den första ungen ner i Juras famn.

Morn flämtade och tittade mellan sina ben.

Jura höll något litet och kladdigt. Ungen var ynkelig. Blågrå och livlös. Morns hjärta hoppade över ett slag. Talesmödrarna hade sagt till henne att det svåraste en moder måste göra är att förlora sina ungar. Antingen tystades eller så tvingades hon lämna ifrån sig dem till matriarkerna. Morn hade inte förställt vad som var svårt. De var ju bara en handfull av alla dussintals, ibland hundratals, ungar som ständigt sprungit omkring i stammen.

Nu förstod hon.

Jura slog på ungens rygg. Den tryckande känslan över bröstet, som matriarkerna berättat om, skrek åt Morn att ta hand om den lilla livlösa klumpen.

Hon blundade och bad Blodfadern visa den lilla in genom det röda riket fram till den långa dvalan.

När ännu en dragning kom över henne bet hon ihop så hårt att betarna skar in i kinden. Några droppar blod rann in i munnen.

Dragningen upphörde. Morn flämtade omtöcknat. Världen snurrade omkring henne och för ett ögonblick trodde hon att hon var tillbaka i dalen vid Spindelberget. Omgiven av matriarkerna, jordmödrarna och talesmödrarna. De såg på henne med vördnad, rörde händerna i cirklar i luften och nynnade en sång om kamp och smärta.

Klappandet tog henne tillbaka till verkligheten. Hon blinkade och sneglade mot Jura som dunkade ännu en blågrå krabat över ryggen. Den låg över hennes knä lika livlös och ynkelig som den första.

Jura slog ungen över ryggen om och om igen. Inget hände. Ungen förblev blå och grå, slemmig och lealös.

Värken blommade ut igen men denna gång skrek inte Morn. Hon rynkade pannan och lät naturens kraft avsluta jobbet. Den tredje ungen gled ur henne på ett ögonblick.

Det gälla och klara skriket skar igenom Morn likt en kniv. Hon blinkade omtöcknat och rullade runt på rygg.

En kraftig, khakigrön unge låg på mage i halmen nedanför henne och skrek med starka lungor. Morn lade en hand för munnen och slutade andas.

Hon trodde inte sina ögon.

Orchungen hade fyra armar. Ur midjan där bröstet mötte magen på bägge sidor var en till uppsättning armar, lika välväxta och friska som de två ovanför. Ungen höll hårt i navelsträngen likt en livlina.

Blodfadern var nedstigen.

Ungen släppte navelsträngen och kröp intill Morn. Blodfadern gnydde och sträckte ut två armar mot henne. Morn tog tag i navelsträngen, vek den dubbelt och gnuggade tänderna fram och tillbaka över den. Det kändes som att gnaga på en slemmig och blodig gummiplanta innan den gick av med ett knastrande läte. Morn tog Blodfadern till sin famn, förde honom till sitt bröst och studerade honom närmare. Två små men grova betar. Ögon som lyste med en rödgul ton. Armarna hade barnhull men när hon klämde på dem kände hon tillstymmelsen av muskler under hullet. Huvudet var täckt av tjockt svart hår insmetat i blod och slem, liksom resten av kroppen. Morn viskade de första orden varje orch fick höra. "Ärad vare Karnag. Vördade Blodfader. Störst och starkast av gudar."

Det blev tyst i rummet.

Jura höll fortfarande den andra livlösa ungen i famnen. Hon var blek och stirrade storögt på Morn och Blodfadern. Efter några ögonblick verkade hon inse att Morn tittade på henne. Hon lade den tysta ungen åt sidan och föll på knä. "Ä-ärad vare Karnag. Vördade Blodfader. Störst och starkast av gudar."

Morn visste att tiden var den rätta. Stammarna hade väntat och vakat för gudens nedkomst i flera år. Hon hade hört rykten om att människornas och alvernas gudar redan hade nedstigit men hon hade aldrig tänkt att hon kunde bli kärlet. Hon var utvald. Hon var oasen som fått äran att nära guden tills han var redo att ena och leda stammarna i krig mot de andra raserna.

Hon såg in i Blodfaderns glödande ögon. Förnedringarna, skräcken och ilskan hon burit inom sig under månaderna i buren blev till bränsle för en ny ursinnig kraft. Hon förstod varför hon var den första av de tillfångatagna honorna som lyckats föda en frisk unge. Hur det kom sig att hon känt sig så stark. Trots brist på mat och rörelse. Trots behandlingen. Hon förstod hur det kom sig att hennes hår, naglar och hud blivit friskare och starkare under graviditeten istället för tvärtom som för alla andra. Det var inte hon som närt sin unge under de här månaderna. Blodfadern hade närt henne.

Ungen rörde sig. Den öppnade munnen, gnydde och letade med sina läppar. Morn justerade sin position och förde sitt svullna bröst till ungen som genast började suga. Det drog till i bröstet och en blandning av svidande smärta blandades med eufori.

”Kan jag få se på honom?” Jura sträckte ut händerna mot Blodfadern.

”Han äter.”

”Jag vill bara hålla honom en liten stund.”

”Nej.”

Jura stannade upp och kliade händerna. ”Jag måste hämta Burul.”

”Vi kan inte lämna över Blodfadern till Skarm.”

”Vad menar du? Vi måste lämna över honom.” Jura tittade på ungen som släppte bröstet och gnydde igen.

Det sög till när Morn gav guden sitt andra bröst. ”Nej. Han måste tas till matriarker som kan överse hans uppväxt och träning.”

”Jag förstår inte, Morn.”

”Du hörde mig. Vi kan inte låta Vanäraren få Blodfadern.”

”Jag förstår att du inte vill lämna honom ifrån dig, men vi har inget val. Kanske kommer Skarm behandla oss bättre nu.”

Morn lade ifrån sig ungen och reste sig. Benen darrade men bar hennes vikt.

Jura tog ett steg bakåt. Hennes blick flackade från gudaungen till utgången.

”Lyssna på mig, Jura. Det här är större än hur du och jag behandlas. Det här handlar om stammarnas framtid. Vad tror du att Skarm gör om han får Blodfadern i sitt våld?”

”Hur ska jag veta det? De andra stammarna kanske stoppar honom. Vem vet, Skarm kanske ändrar sig. Han kanske självmant lämnar över honom till någon av de andra stammarna.” Jura backade.

”Jura, sansa dig. Det är inte bara oss vi pratar om, utan stammarnas framtid.”

”Du vet inte. Det kanske är så här det är menat att vara. Vi kan inte göra något.” Jura gnuggade sina händer.

”Jag har aldrig varit säkrare. Skarm kan inte få honom.” Morn tog ett steg framåt.

”Vad vill du göra? Rymma? Hur långt tror du att du hinner innan Skarm skickar hela stammen efter dig? Tror du ens att du kommer ta dig utanför reviret? Tänk vad han skulle låta Burul göra med oss.”

Jura var nästan framme vid skynket.

”Gör det inte, Jura.”

Jura vände sig om men innan hon hunnit lämna hyddan kastade Morn sig över henne. Hon lade ena armen om Juras hals i ett stryppgrepp och kramade åt.

Jura kastade sig bakåt, sprattlade och klöste, men Morn släppte inte taget. Hon kände sig stark, starkare än på länge.

Juras rörelser blev allt vildare. Hon slog mot Morn, slet i hennes hår. Men Morn höll fast och sneglade mot ungen. Något glimmade till i Blodfaderns ögon. De gula irisarna tycktes flamma till i en gyllene röd färg som stärkte Morns beslutsamhet. Hon kramade åt ännu hårdare och ungen log till svar.

Det enda sällskap hon haft under de senaste veckorna sjönk ner i halmen. Ögonen stirrade, munnen öppen i ett tyst skrik, ena armen vikt under ryggen och den buktande magen.

Morn spottade henne i ansiktet. ”Självtjänande ynkrygg! Må din ande fastna i det röda riket och sväva över slagfälten tills du insett vidden av din svaghet.”

Gudens kraft rasade inom henne. Hon ville ryta i skyn. Men istället slog hon sig för bröstet och stampade i marken tills kraften ebbat ut.

Som många gånger förr kom tanken att ta ungen och rymma. Stjäla en av skräcködlorna och rida ut över det gröna havet, men Jura hade rätt. Vanärarens spårare skulle finna henne långt innan hon hann ta sig till någon av de andra stammarnas marker.

Hon kunde inte riskera att de fick tag på Blodfadern. Skarm skulle forma honom till något monstruöst. När ryktet om gudens nedstigning nådde stammarna skulle de flockas till hans sida, som de alltid gjorde, trots allt Skarm och hans "befriade" hanar gjort mot hennes och andras stammar. En mardröm skulle uppstå. Under Skarms och en befläckt Blodfaders styre skulle matriarkernas sätt att leva förändras för all framtid.

Hon tystade hellre Blodfadern. Hon hade redan bestämt sig för att dräpa alla sina ungar, för att inte låta Vanäraren få dem. Var det någon skillnad nu då en av dem visat sig vara deras gud?

Så fort tanken kom visste hon att det självklart var skillnad. Om hon tystade honom skulle stammarna förbli splittrade och de skulle inte klara sig genom de kommande gudakrigen mot de andra raserna och deras gudar. Alla visste vad som hänt Dvärgarna, den gången deras gud tystades i förtid.

Blodfadern låg på marken och lekte med fötterna samtidigt som en tredje arm höll i ena örat. De fyra armarna fick Morn att minnas alla de gamla berättelserna om gudens vidunderliga styrka som hon hört runt lägereldarna som ung. Hur han tämjt skräcködlorna, enat stammarna och hur de likt en enorm svärm, erövrade de gröna haven och de sju sjöarna från de andra raserna. Vem visste vad som skulle hända när gudakrigen drog igång.

Nej, de behövde Blodfadern. Hon kunde inte tysta hans vrål i förtid.

Hon vandrade fram och tillbaka i hyddan. Hur länge skulle det dröja innan Burul kom för att inspektera stammens nyfödda medlem?

Hon morrade och svor över sin egen obeslutsamhet. Endast veklingar tvekade inför de utmaningar som ställdes i deras väg.

Hon var tvungen att välja.

Blodfadern kröp intill Juras sönderslagna ansikte. Klappade på det tomma ansiktet och drog i hennes bete.

Morn bestämde sig. Hon såg hellre att orcherna förgjordes än att de blev till något slags avskyvärda monster.

Hon tog ett steg mot den lekande guden.

Förutom hur välväxt, rörlig och frisk han var, och de fyra armarna givetvis, skulle Blodfadern kunnat misstas för en något äldre, vanlig unge. Hanar som inte var vana vid födslar och skötsel av nyfödda ungar skulle troligtvis inte märka någon skillnad.

Morn mindes en annan berättelse. Alvguden och människoguden hade omringat och vållat Blodfadern dödliga skador. Men striden hade fortsatt och skadorna hade läkt innan striden var över. Hon mindes särskilt att talesmodern berättat att det inte ens blivit några ärr på Blodfaderns skinn.

Morn böjde sig för att plocka upp ungen men han vägrade att släppa taget om Juras bete. Han var starkare än han såg ut. Morn fick streta emot för att inte ryckas framåt.

Morn såg på Juras kropp. På den tomma blicken, den vidöppna munnen och hennes smala och spetsiga bete. Hon tittade på Blodfadern igen som gav ifrån sig ett jollrande läte.

Om hon kunde få Blodfadern att se ut som en vanlig orch, kunde hon lura de dumma hanarna att han var en vanlig unge. Det var en långsökt plan. Men det kunde fungera.

Beslutsamheten som talesmödrarna drillat in i henne tog över.

Kraftslöseri. Riv min svaghet ur mitt sinne. Göd mitt ursinne. Uppfyll mig med ditt raseri.

Morn bände upp hans grepp om beten, lade honom i halmen igen och reste sig över Juras kropp. Hon vände det livlösa huvudet och höjde sin fot.

Något knakade till när hälen kraschade in i Juras käke.

Hon stampade till igen, ännu hårdare. Hon tog ett djupt andetag, hoppade och stampade. Hon landade med hela sin vikt på käken som krossades.

Blodfadern skrattade och klappade händerna.

Morn ignorerade smärtan i hälen och böjde sig över kroppen. Hon tog ett tag runt beten, vred, vrickade och slet allt vad hon orkade tills den lossnade. En lång köttslamsa dinglade under beten. Hon ryckte lös slamsan och inspekterade sitt vapen.

Morn satte sig bredvid Blodfadern och såg på medan han nöjt sög på stortån.

Hon lade en hand över ungens mun, tryckte fast den ena underarmen med sitt knä, höjde beten och högg.

Beten skar in i gudens överarm strax intill revbenen. Blodet sprutade över henne. Han försökte skrika men Morn höll handen hårt över munnen. Ungens kropp spändes och de andra armarna som Morn inte kunde hålla fast sprattlade vildsint och försökte greppa hennes arm.

Hon högg igen. Blodfaderns kropp segnade ihop och armarna slutade att röra sig.

Hon högg igen och igen.

Lederna och senorna kring armen brast och hon ryckte loss den lilla armen från kroppen. Sedan ändrade hon position och satte sig över den andra armen.

Gudens kraft pumpade genom hennes kropp.

Hon högg igen, och kunde till slut slita lös den andra armen.

Hon släppte beten, reste sig, blinkade omtöcknat och torkade bort blodstänk från sina ögon. En pöl av blod hade bildats under den medvetlösa ungen. De stora såren blödde ymnigt. Var han tystad? Morn höll andan och lade örat mot ungens bröst. Hjärtat slog. Lub, dub. Lub, dub. Lub, dub.

Hon sträckte sig efter några tygslamsor och böjde sig mot såret men när hon såg hur blodet slutade flöda släppte hon skynket. Båda såren slöt sig långsamt.

Efter några ögonblick kvarstod inte ett spår av de gamla armarna, inte ens ärr.

Blodfadern öppnade ögonen, rynkade pannan och skrek.

Det ljusa ljudet skar igenom luften. Morn höll för sina öron och vek sig dubbel.

Det där skulle höras genom hela lägret.

Hon såg sig omkring. Hyddan såg ut som ett slagfält. Blod överallt. Två livlösa ungar. Jura, vars ansikte var sönderstampat. Det låg två avhuggna små armar bredvid eldstoffskålen. Och en till synes helt frisk orchunge skrek så högt att andarna vred sig.

Morn tog beten igen och hackade i marken några gånger och grävde undan jorden med sina fingrar. Hon försökte lyssna efter ljud utanför hyddan men Blodfaderns skrik blockerade alla andra läten. Morn kastade armarna i hålet och täckte över dem. De var inte mer än någon centimeter under jorden men det fick duga för tillfället.

Morn högg Jura några gånger i magen för att få situationen att se ut som att allt blod i hyddan var hennes. Hon övervägde att hugga sig själv med beten för att sälja in lögnen bättre men innan hon hann tänka drogs skynket undan. En orch stod i öppningen.

Skarm. Hövdingen.

Han hade fått ytterligare några gråa hårstrån sedan hon såg honom sist men de svarta ögonen var lika skarpa som alltid. Bakom honom stod Burul och två andra bredaxlade orcher.

Hon böjde sig motvilligt framåt och höll fram den skrikande Blodfadern mot hövdingen.

Hon stod på knä i vad som kändes som en evighet medan guden fortsatte att skrika.

Efter en stund klev han närmare, puttade på Jura några gånger, böjde sig och sniffade på Blodfadern, så att hans halsband av tystade matriarkers betar rasslade.

”Vad har hänt här, Morn?” sade han med en mörk och sansad stämma.

”Jura blev galen. Hon skrek och grät och försökte tysta honom.”

”Så du tystade henne istället? Genom att stampa sönder hennes skalle?”

”Först ströp jag henne.”

”Med dina bara händer.” Skarm strök sin borstade skäggstump. ”Och sedan?”

”Jag krossade hennes skalle.”

”Och den där?” Skarm pekade på den blodiga beten i hennes hand.

Morn släppte den. ”Jag ville spara den som ett minne.”

Skarm kisade mot henne och lade en hand under hennes haka. ”Du ströp henne och stampade sedan sönder hennes huvud för att du ville spara hennes bete som ett minne? Förklara för mig Morn. Hur kommer det sig att hon har huggsår i magen?”

Handen kändes som svart tjära mot hennes hud. Morn såg in i Skarms mörka insjunkna ögon utan att blinka. ”Hon var den sämsta av oss. Alltid vek och inställsam. Jag har velat göra detta under en lång tid.”

Skarm höll fast hennes haka och granskade henne.

Han släppte taget och reste sig. Hans mörka skratt blandades med Blodfaderns gälla läte. Orcherna bakom Skarm tittade på varandra och började också skratta.

”Bra Morn, bra”, sade Skarm och tog Blodfadern.

Ungen skrek men Skarm tycktes inte bry sig.

”Han är stark.” Skarm lyfte ungen högt och vände sig om mot hans förkämpar. ”Den första medlemmen av Den Stora Svärmen är född.”

Orcherna röt så högt de kunde, höjde sina nävar i skyn och slog sig över bröstet.

”Stycka upp och lägg kroppen på elden. Samla alla utanför burarna. Ikväll ska vi fira.” Orcherna skrattade, nickade och satte igång.

”Morn. Jag kommer att hålla ett extra öga på dig. Ingenting får hända ungen. Se till att han fortsätter växa, så kanske du slipper burarna. Förstår du vad jag säger?”

Morn nickade.

Skarm gav tillbaka den skrikande Blodfadern till henne. ”Bra. Du är en duktig hona. Gör honom redo att visas upp för de andra. Och tvätta av dig själv med.”

Skarm och de andra hanarna lämnade henne ensam i hyddan och hon satte sig ner i halmen med Blodfadern i famnen. Utanför hurrade och röt fler och fler hanar.

För första gången på flera månader kände Morn sig lugn. Hon hade vunnit tid så att hon kunde hitta en möjlighet att rymma med ungen till någon av de större stammarna. Hon skulle behöva utstå fångenskapen i flera månader, kanske år, och även vinna över Skarms gunst för att få vara nära Blodfadern. Men det spelade ingen roll. Hon visste vad hennes syfte var.

Morn tog en trasa och gnuggade av det värsta av blodstänket och svetten från sig själv.

Hon spottade i en ny trasa några gånger och använde den för att tvätta guden. Hon torkade hans hår, hans ögon. Mellan hans små tår och fingrar. Gned upp och ner längs kroppen tills han slutade skrika och somnade i hennes famn. Hon tog en näve av eldstoffet och gnuggade hans gröna hud tills hela han fått en gyllene brungul ton av den starka kryddan.

Hon viskade i hans öra och höll honom hårt. ”Väx och bli stark. Jag ser till att du finner din väg. Ärad vare Karnag. Vördade Blodfader. Störst och starkast av gudar.”

Balladen om prins Bethamon

Sandra Petojevic

Illustration: Sandra Petojevic

Prins Bethamon kunde inte sova. Han rev sig i sitt mörkbruna hår och gnuggade sina isblå ögon, han vände och vred sig så att de violetta sidenlakanen blev alldeles skrynkliga. Under flera stjärnklara nätter i rad hade ett olycksbådande järtecken syns på himlen, en strålande stjärna med svans som blev större och större för varje natt. Bethamon tittade ut genom palatsets fönster och undrade över vad detta skulle kunna betyda. För vad det än var, så fick det inte förstöra morgondagen, då det stora fälttåget mot Evendaboros sista fäste skulle inledas. Evendaborernas huvudstad, Tsu Daro, var känd i hela Erkelzaar som Khuzul Daar, Den Onda Muren. Med någon sorts svartkonst hade evendaborerna byggt en sexkantig mur runt staden med skyhöga fästningstorn i hörnen, och med samma onda magi hade de uppenbarligen även byggt sina stadstorn i glas och stål, som stack upp ovanför muren och hädiskt återspeglade himlens klarblå färg. Ingen annanstans på hela kontinenten fanns det sådana släta murar med så höga torn, och ingen släpptes in i staden som inte var evendabor. Förväntansfullt men även med viss oro tänkte prins Bethamon på morgondagen, och därför kunde han inte sova.

Prins Bethamon klev upp och vandrade över Solpalatsets marmorgolv, fram och tillbaka framför den annars bekväma himmelssängen med dunbolster. Jag undrar verkligen vad hedningarna kokar ihop där borta i Khuzul Daar, tänkte Bethamon och tittade ut mot den kusliga, svansprydda himlakroppen. Har de fått reda på att min far har lierat sig med självaste majestatis Deragaz III?

Prinsen såg mot två spetsiga torn som i kometens sken sturskt pekade rakt upp mot himlen, den Namnlöse Profetens katedral, Ljusets guds, den Ende gudens hus. Han bad en kort liten bön om frid.

Sedan tittade han ut över det runda kupolförsedda Soltemplet till höger om katedralen. Det var igenmurat sedan mer än tvåhundra år tillbaka, ständigt bevakat av erkelzaarianska vakter både dag och natt. Därinne försmäktade matebernas grymme solkejsare, förmodligen ännu sittandes i sin hemska tronsläde. Eller rättare sagt hans kvarlevor, ingen kan leva så länge som två sekler utan mat och vatten, även om man med häxkonst fått livet förlängt, tänkte Bethamon. Om inte den där förbannade häxstjärnan väcker upp honom förstås.

Bethamon gick tillbaka till sängen och kröp, eller snarare halkade in mellan de frasande lakanen. Han drog för sänghimlens purpurröda draperi för att stänga ute kometens sken, men trots att han låg där på rygg och stirrade upp i beckmörkret kunde han inte finna någon ro. Han kände på sig att en katastrof nalkades, av en sådan vidd som aldrig någonsin tidigare i mannaminne hade upplevts, men han visste inte av vilken sort. Pest? Attentat från matebska rebeller? Orkaner? Eller kanske ett ruskigt skyfall med blixtar som ljungade likt spjut över himlen som slets sönder av åskdån likt dundret från ett anfallande tungt kavalleri.

Bethamon blundade men kunde fortfarande inte sova. Något kändes fel. Men vad? Efter en lång stund klev han upp ur sängen. Rummet badade i ett ljus mycket starkare än månsken. Den där förbannade häxstjärnan! Den kunde inte lämna honom i fred!

Han gläntade på dörren och tassade ut till sovkvammaren intill hans egen. Han blev naturligtvis stoppad av vakterna, men en av dem följde med honom in. Mellan de till hälften fördragna sängdraperierna kunde han skymta sin far, vicemajestatis Kharaan IV, som fridfullt sov. Han satt nästan upprätt, lutad mot stora bekväma dunkuddar och med en armshög kopparfärgad tiara, likt en taggig kyrkspira, på huvudet. Hans far var den som härskade över det som tidigare bestått av kejsardömet Matebia samt kungarikena Chika'maar och Evendaboro. Allting öster om Evendaborobergen var numera under erkelzaarianskt styre, förutom just Khuzul Daar som envist höll stånd, samt några grupper matebska och chika'maariska rebeller som flytt upp i bergen. Naturligtvis, tänkte Bethamon, med den huvudbonaden behöver man inte frukta något. Eller?

Hans far, vicemajestatis Kharaan IV av huset Kanfagris, var nämligen krönt med Råstyrkans tiara, och väster om Evendaborobergen härskade majestatis Deragaz III av huset Kanfagris, och han var krönt med Osårbarhetens tiara. Detta innebar att två av tre av de legendariska Maktens tiaror var i erkelzaariansk ägo. Men den tredje tiaran, Låkedomens tiara, fanns ännu i den starkt befästa evendaboriska huvudstaden. Varken majestatis Kharaan I den Store eller hans son, majestatis Auterian IV, hade lyckats erövra staden som låg där som en envis varböld i det sköna gröna erkelzaarianska landskapet. Ändå hade fadern, respektive sonen som efterträtt honom, varit krönta med två av maktens tiaror och även haft den Heliga spiran som kunde visa var den tredje tiaran befann sig, men även varna för annalkande fara.

Prinsen betraktade sin fridfullt sovande far, men tankarna vandrade återigen mot annalkande hot. Tänk om de där evendaborerna får nys om att majestatis Deragaz III är osårbar men inte råstark och att precis det omvända gäller min far? Tänk om de då skickar fram en stenjätte som rycker av majestatis hans gyllene tiara och en ondskefull häxmästare som med en förtrollad lans dräper min far? Tänk om det är allra sista gången jag ser honom vila här i sin egen säng här hemma i vårt palats?

Bethamon tackade vakten för eskorten och gick tillbaka till sin egen kammare. Så småningom somnade han, av ren utmattning, men drömde en mardröm. En armé av evendaboriska häxmästare, blodtörstiga matebska krigare och grymma chika'maariska ryttare svepte fram över den bördiga slätten likt en flodvåg, och som med rungande stridsrop tände eld på alla byar, städer och gårdar som kom i deras väg. De vrålade allt starkare och till slut var hela landskapet insvept i rasande flammor som förtärde allt i

sin väg. Med fasa såg han majestatis Deragaz III som vrålade av sorg höll om hans far som blivit spetsad av en lans med brinnande skaft, och hur de sedan svartnade och försvann i lågorna.

Bethamons hjärta dunkade som en stridstrumma när han vaknade, rummet var alldeles ljust! Strax insåg han dock att han sovit så länge att förmiddagssolen sken in över bergskammen. Men mardrömmen hade varit så intensiv, så verklig! Nu tyckte han i stället att endast majestatis Deragaz skulle ge sig ut i strid, medan hans far skulle stanna hemma i palatset. Prinsen visste det i sitt hjärta; Ljusets gud, den Ende guden, brukade ibland meddela sig genom drömmar och det här var en varning. Bethamon svalde och drog i snöret som kallade på tjänstefolket som skulle klä på honom hans blåviolettera sidendräkt.

När han kom ner till matsalen satt far i högsätet, och bredvid honom, i en lika pampig stol, majestatis Deragaz III iförd Osårbarhetens tiara som glänste gyllene, armshög och spetsig som en kyrkspira. Båda härskarna hade nykammrat axellångt mörkt hår, välansade tveskägg och nyvaxade mustascher. De var klädda i gyllene harnesk med spetsiga axeldekorationer och karmosinröda mantlar. Framför dem dignade frukostbordet av färskt bröd, ost, marmelad, bullar, kakor, ägg, fläsk och salami samt färsk frukt. Bethamon bugade sig artigt inför gästen som ridit hit till Portelan ända ifrån Manastir, kungariket Erkelzaars huvudstad som låg långt västerut, vid Lugna havet. Vid hans andra sida satt hans båda trogna generaler och bortom dem satt alla hans lojala överstar och kaptener. Även Bethamons far hade sin general vid sin sida, och bortom honom alla hans överstar och kaptener.

”God morgon, käre son! I dag är en stor dag, i dag inleder vi vårt stora fälttåg mot Khuzul Daar, evendaborernas förhatliga huvudstad!”

”Käre far, du måste stanna här! I natt drömde jag en mardröm där du blev spetsad av en brinnande lans för att du inte var osårbar och hur allt sedan brann upp!”

”Tack för varningen, min son. Du har drömt om eld, om seger; ett utmärkt varsel, käre son. Och vi ska noga hålla utkik efter onda häxmästare med magiska vapen; vi har ju även med oss den Heliga spiran vars kristall skiner upp så fort något hot är i närheten. Tillsammans ska vi krossa hedningarna och i triumf frambära vår trofé, Läkeomens tiara, till ärkebiskopen i Manastir. Han vet ännu inte om det här, det ska bli en kunglig överraskning från oss båda.”

Vice ärkebiskopen, en vitklädd och magerlagd äldre herre med milda drag och långt vitt helskägg, nickade gillande mot Kharaan IV och vände sig mot prinsen.

”Ers höghet, evendaborerna tillber sju gudar när det bara finns en enda, Ljusets gud, den Ende guden. Din käre far har rätt! Sådana hedningar ska inte äga en så värdefull artefakt som Läkeomens tiara! Den ska tillhöra vår ärkebiskop så att han kan bota våra sjuka och skadade hemma i Manastir. Och såväl din far som majestatis Deragaz III är personligen välsignade av mig för detta uppdrag.”

Men prinsen blev trots det inte lugn. ”Käre far! Stanna här, jag ber dig!”

”Jag har Råstyrkans tiara, käre son, inget kan stå i min väg. Jag är starkare än en stenjätte! Och majestatis Deragaz III har Osårbarhetens tiara, på honom biter ingen eld, inga svärd, absolut ingenting. Och vi kommer att strida med endräktiga hjärtan, det finns inget agg mellan oss.”

Alla befälen vid bordet applåderade förtjust och höjde sina vinfyllda remmare. ”Skål för våra välsignade härskare, majestatis Deragaz III och vicemajestatis Kharaan IV! Må Ljusets gud ge dem kraft!”

”Men far, lyssna på mig, lanser i drömmen var...”

”Lugn, käre son! Du ska få följa med oss och bevittna en historisk erövring. Och du kommer att ärva ett kungarike där inga hedningar längre försöker gömma sig bakom höga murar. Kom ihåg, käre son, att vi till skillnad från både majestatis Kharaan I den Store och hans son majestatis Auterian IV är två. De hade fåfängt försökt erövra den evendaboriska staden en och en, men nu är det inte en enda härskare som rider ut på fälttåg, det är två. Vi två. Vi båda! Och två är starkare än en!”

Stormande ovationer hördes från alla gästerna runt frukostbordet och de ropade: ”Leve vicemajestatis Kharaan IV! Leve majestatis Deragaz III! Må Ljusets gud ge dem mod!”

Prins Bethamon kunde inte göra annat än att ödmjukt buga sig inför denna ynnest, att få följa med inte enbart sin far, utan även majestatis själv, på ett storslaget fälttåg. Men Bethamon visste i sitt hjärta att det hela skulle få ett ohyggligt slut. Men han kunde inte säga emot sin far, och i synnerhet inte majestatis Deragaz III, det hade varit majestätsbrott. Och det hade varit långvariga och noggranna förberedelser inför detta fälttåg, det visste prinsen, och ingenting skulle stoppa dem nu.

Hela Portelan, matebernas forna huvudstad, var nu inkvarterat av erkelzaarianska soldater, både hans fars egna och alla dem som ridit hit ända ifrån Manastir i fjärran västern. De gjorde sig nu redo inför det monumentala fälttåget mot Khuzul Daar. Den här gången skulle evendaborerna krossas, de skulle inte ha en chans. Stora belägringstorn hade byggts som var lika höga som Khuzul Daars förhatliga murar. Alla hästar var starka och välnärda, och bågskyttarna hade tränat i månader liksom alla soldater som skulle kastas in i stridens hetta innanför murarna. Och sedan skulle portarna öppnas inifrån av trogna män, och alla evendaborer som bjöd på motstånd skulle vigas åt förintelse.

Efter nästan fyra veckors marsch och ritt runt Chika’maarbergen, genom frodiga landskap med åkrar och ängar och genom lummiga skogsdungar, kunde den erkelzaarianska hären med de båda härskarna och prinsen i spetsen skymta Khuzul Daars vita murar mot den bergiga horisonten. Det var bara tre dagsmarscher kvar, och hela färden hade varit behaglig, på en rak och hårdtrampad landsväg utan minsta uppförsbacke. Det hade varit gråmulet och svalt, men varken regnigt eller blåsigt; perfekt väder för en tågande här. Nu slog de läger vid bron som precis hade tagit dem över bifloden till Stora floden. Snart skulle de utan pardon dräpa alla i den förhatliga staden!

Men prins Bethamon kunde inte sluta oro sig. Något var väldigt konstigt. Och så småningom kom han underfund med vad. De var helt ensamma på fältet. Vart han än såg, fanns det bara erkelzaariansk adel och militär, de som hittills hade följt honom, majestatis och hans far. De hade under de sista dagarna av marschen bara hittat tomma byar och tomma gårdar. De hade inte sett en själ någonstans, varken evendaborisk, matebsk eller chika’maarisk. Och en så stor här som denna, på en så flack och öppen slätt som här, var det ju ingen konst för fiendespejare att upptäcka, ändå kunde de inte skymta några motståndare någonstans, inte ens rebeller eller stråtrövare. Vart hade alla tagit vägen? Varför var det så tomt? Varför var det så tyst?

När alla tälten satts upp skingrades molnen västerifrån och de såg den nergående solen som en skinande bronsköld strax ovanför den fjärran bergskedjan bakom Khuzul Daar. Snart skulle gatorna färgas röda av de fallna hedningarna. Bethamon satt bedrövad ute medan solen försvann bakom bergstopparna, han väntade på att stjärnorna skulle tändas på den nu halvklara kvällshimlen och ge honom mod. Men det blev aldrig mörkt. I stället färgades horisontens berg blodröda, för i öster steg en andra sol upp, eldröd och med en hiskeligt lång svans som på en mardrömsräv. Och solen växte och växte – nej det var ju ingen sol, det var ju en ...! Bethamon sprang till det kungliga tältet, in till sin far som satt och samtalande med majestatis Deragaz III som var iförd Osårbarhetens tiara, men med den Heliga spiran snett instucken i sitt bälte så att ingen av dem såg hur dess annars blå kristall lyste skarpt rött.

”Far! Den brinnande lansen!!”

”Du ska leva!” vrålade fadern, ryckte av Deragaz hans tiara och satte den på prinsens huvud.

I nästa andetag blev allting bländande vitt och ett ofantligt dån, likt en vulkan som får ett stort utbrott, fick världen att slitas itu. En vägg av rasande flammor svepte över slätten och slukade både bron, alla tälten och alla männen. Den enorma eldvågen fortsatte vidare mot Khuzul Daar med ett väldigt muller som fick marken att skaka. Stadens kolossala murar sprack och rämnade, stadsportarna krossades, och stadens himlasträvande torn av glas och stål störtade samman som om en jättelik lie hade slagit dem.

De invånare som inte tagit skydd i källare och tunnlar under staden förvandlades omedelbart till aska. Hela staden var som en rytande vulkankrater av eld där flammorna fick de strimmiga moln som var kvar på kvällshimlen att glöda som en ässja.

När dånet stillnat var hela nejden förvandlad till en askgrå öken vida omkring och luften var grå och tjock av all rök. Ur askan reste sig en naken, svedd men ändå oskadd gestalt. Det var prins Bethamon, Osårbarhetens tiara hade skyddat honom. Men av alla övriga var det bara stoft kvar. Ur askan lyfte han varsamt upp den Heliga spiran och Råstyrkans tiara som glänste kopparröd likt en kyrkspira, askan rann av dem likt vatten. De hade klarat sig, men inte skyddat sin bärare mot eldstormen. Prinsen höjde med tårarna strömmande nerför kinderna upp artefakterna mot den glödande natthimlen.

”Käre far! Jag drömde en mardröm om att du skulle dräpas av en brinnande lans. Du skulle ha lyssnat på mig, det jag befارade har skett! Nu är våra fiender utplånade men du, min käre far, och vår mäktiga här är förvandlad till aska. Och även du, majestatis Deragaz III, har pliktat med ditt liv, men det var min fars vilja att jag skulle överleva. Jag drömde inte om seger, jag drömde om död och förintelse. Och kometen var den gudomliga lanssen som krossade Khuzul Daar men även oss. Så lönar Ljusets gud högmödetets blindhet och fåfånga!”

* * *

Detta hände i Ljusets år 924 efter den Namnlöse Profetens nedstigning, och prins Bethamon satte av i full fart västerut till Manastir, huvudstaden som var belägen i den oskadda delen av det Erkelzaarianska imperiet. Han rusade via ett bergspass i Evendaborobergen och längs med Röda floden, ensam och naken så när som på Osårbarhetens och Råstyrkans tiaror hopkopplade på huvudet, och med den Heliga spiran i hand, för att erkelzaarianerna skulle förstå vidden av det nederlag de hade lidit. På vägen övernattade han i ett kloster, i en enkel munkcell, och där bad han om att få en enkel munkkåpa att skylla sig med. När prinsen följande dag till slut anlände till Manastir, gick han raka vägen upp till det kungliga slottet där han meddelade ärkebiskopen att majestatis Deragaz III hade stupat i fälttåget mot Khuzul Daar som krossats av en fruktansvärd komet. Som bevis på sin aktning och trofasthet inför den fallne härskaren, gav prinsen Osårbarhetens tiara och den Heliga spiran till ärkebiskopen för att denne skulle kröna majestatis Deragaz III:s efterträdare. Sedan tog prins Bethamon farväl av ärkebiskopen och vände tillbaka österut. När han precis passerat Khuzul Daar somnade han för natten, men eftersom det inte fanns en levande själ ute i det förbrända landskapet behövde han inte frukta vare sig stråtrövare eller rebeller. Så nådde prinsen Stora floden, men den var nu en hiskelig ravin full med glödande lava, och han rynkade på näsan av den skarpa svavelstanken som osade som om den kom från det Underjordiska helvetet. Men han tog sats och lyckades ta ett jättesprång över den breda klyftan. Råstyrkans tiara gav honom kraft att springa fortare än en skenande häst och förmåga att hoppa mycket långt. Prinsen fortsatte i full fart mot Portelan, och när han var framme berättade han med tungt hjärta för vice ärkebiskopen om sin fars död och det ohyggliga nederlaget vid Khuzul Daar. Eftersom han inte hade några bröder blev han veckan därpå krönt till vicemajestatis Bethamon V av huset Kanfagris, i Den Namnlöse Profetens katedral, men han avstod från pompa och ståt, och han ansåg sig inte heller värdig att sätta sig på tronen i det kungliga palatset. I stället stannade han i katedralen och slog sig ner på kalkstenstrappan framför altaret, fortfarande iförd Råstyrkans tiara och den munkkåpa han fått i det kloster han övernattat i. Resten av sitt liv kom han att regera det som var kvar av det östra erkelzaarianska imperiet från katedralen i Portelan, och han försökte göra allt för att mildra den hungersnöd som uppstått i kometens spår då kornbodarna sydväst om Portelan förvandlats till ofruktbar öken och förbindelserna med fäderneslandet västerut kapats, och han blev omsjungen i balladerna som majestatis Bethamon den Ödmjuka, den tappra prinsen som försökt varna för den kommande undergången, men som i stället ödmjukt fogat sig i Ljusets guds skoningslösa dom.

Dockmakaren i Genadel

Lupina Ojala

Illustration: Sandra Petojevic

Eleda var inte nöjd. Även om dockan hantverksmässigt kunde mäta sig med de flesta välrenommerade dockmakares verk, var det något som fattades. Hon ville att den skulle se levande ut, som om den hade en själ. Men hur hon än försökte skapa illusionen av liv stirrade alltid ögonen tomt och uttrycket var stelt. Hon skapade ansikten där varje drag var skickligt utmejslat in i minsta detalj. Alla hennes dockor var andlöst vackra men det räckte inte för att Eleda skulle känna sig belåten.

Hon ställde den nakna dockan på arbetsbordet framför sig. Den var stabil och stod med lätthet av sig själv på sina långa ben.

”Vi får allt se till att sy lite kläder åt dig. Spritt språngande naken kan du ju inte vara, lilla vän.”

”Jag vill ha en kostym med guldbroderier”, svarade dockan och spatserade fram och tillbaka på bordet.

”Nåja, du kan röra dig som du ska i alla fall.”

Med diskreta handrörelser styrde hon dockan som satte sig ned. Buktalande hade varit det svåraste för henne att lära sig. Timmarna som hon stått framför spegeln och tränat var oändliga kändes det som, men det hade lönat sig. Hon var en av de skickligaste i hela Trovar trots sin ungdom. Magin däremot hade hon lärt sig lekande lätt. När hon kunde tala utan att röra på läpparna var det inga problem att förflytta ljudet så det kom från dockorna. Att få dem att gå och vifta med armarna hade varit en barnlek för henne. Det som de andra eleverna fått kämpa med i månader hade hon lärt sig nästan genast, det var synd och skam att hon inte hade fått fortsätta utbildningen till besvärjare vid Läroverket i Vedinra. Där hade hon ägnat mycket tid åt att läsa skrifter i det enorma bibliotek som stod till alla elevers förfogande. Nästan all

sin vakna tid tillbringade hon där och memorerade alla besvärjelser hon fann användbara. Tid som hon borde ha ägnat åt annat, examensarbeten till exempel.

Det var få som blev antagna och ännu färre som gick vidare till de högre nivåerna. Eleda hade fått lämna skolan efter första året. Det ansågs att hon inte hade fallenhet för studier och hennes resultat på proven var minst sagt medelmåttiga, men det berodde på att hon inte velat ödsla tid på nybörjarmagi.

”De förstod ingenting på det där läroverket”, muttrade hon.

”Nä, korkade är vad de är. Ser inte talang ens när den står framför näsan på dem”, svarade dockan.

”Exakt. Det är deras förlust att de inte antog mig till de avancerade kurserna.”

”Är du medveten om att du pratar med dig själv?” sa dockan och tittade uppfordrande på henne.

”Ja, det är jag. Men ingen annan förstår mig.” Hon lät dockan sätta sig ned.

En minnesbild från tiden i Vedinra lämnade henne inte ifred. Det var den som jagade henne och drev henne till att försöka förfina sitt hantverk ytterligare. Studier av kejsardömet Tebidars olika traditioner och kulturer ingick i undervisningen. När de studerat den nordliga provinsen Genadel hade deras lärare visat upp vad som av lokalbefolkningen kallades *takkaawa*, en själadocka. Det var en docka så välgjord att Eleda tappat andan. Dess bärnstensfärgade, lite sneda ögon såg rakt in i henne och varje detalj var exakt som hos en levande människa. Det långa svarta håret var den mänskliga förebildens eget hår, det var en del av traditionen. I Genadel, fick de lära sig, skapades dessa kopior av döda människor för att deras själar skulle kunna vistas i dem när de kom tillbaka från andevärlden för att besöka sina familjer. Kunskapen att skapa dessa avbilder gick i arv i vissa släkter och redan vid spä ålder började träningen. De familjer som vikt sina liv åt detta var väl ansedda men levde samtidigt vid sidan av det övriga samhället. Den som ägnar sitt liv åt de döda väcker respekt men också rädsla.

”Jag åker till Genadel!” Eleda förvånades själv över beslutsamheten i sin egen röst och ännu mer över att hon faktiskt var beredd att ge upp allt hon hade för att kunna genomföra resan. Längtan efter att kunna skapa perfekta dockor och därmed kunna bygga upp Tebidars finaste dockteater var som ett gift i hennes ådror.

”Låt mig följa med”, gapade dockan på bordet.

”Nej, du är alldeles för medioker. Dig ska jag sälja. Jag ska faktiskt sälja alla dockor jag gjort för jag behöver pengar till resan och när jag kommer hem kommer jag vara Tebidars skickligaste dockmakare”, ropade hon tillbaka. ”Jag ska resa till Genadel.”

”Tvi vale, vad du är dum”, sa dockan surt.

Eleda skrattade, lättad över att slippa den tärande känslan av att önska något omöjligt. Nu när hon kommit på lösningen kunde hon inte förstå varför hon inte tänkt på det tidigare. Det hon behövde var förstås en ny mentor. Gelodion, hennes farbror som lärt henne hantverket och uppfostrat henne var död sedan många år. Hon saknade gubben, utan honom hade hon varken haft någon som tagit hand om henne eller ett yrke. Han hade lärt henne allt han kunde men hon ville bli ännu skickligare. Hon ville lära sig av de allra bästa och de fanns så vitt hon visste i Genadel.

Sagt och gjort. Dockorna såldes tillsammans med det mesta annat som hon ägde och sedan sa hon utan betänkligheter upp rummet hon hyrde. Alla hennes ägodelar fick nu plats i en ryggsäck som hon utan större svårigheter kunde bära.

Till sina vänner sa hon att hon ville se sig om i kejsardömet och planerade att resa omkring under en tid. Vännerna var skeptiska och undrade varför hon frivilligt reste ifrån Trovar, kejsardömet huvudstad och den vackraste platsen i världen.

Jag behöver lite inspiration för att förnya mina föreställningar, var hennes svar och de godtog det utan att fråga mer. De var vana vid att hon följde sina impulser. Det enda som var beständigt i Eledas liv var hennes strävan efter att utveckla sin dockteater.

* * *

Vägen till Genadel var lång och Eleda var inte helt säker på hur hon skulle ta sig dit men litade som alltid på att det skulle ordna sig. Hon betalade för en plats i en hästskjuts som skulle föra henne en bit norrut och påbörjade resan. Första dagen gick vägen längs kusten och utsikten var underbar. Här var havsluften friskare än luften i Trovars hamn som alltid hade en unken stank av gammal fisk och av sjöfolk som nyss mönstrat av sina skepp efter en lång vistelse till havs. Njutningsfullt tog hon ett djupt andetag. Färsk tång, sälta och äventyr luktade mycket bättre.

Eleda talade inte med de övriga passagerarna mer än vad artigheten krävde utan ägnade tiden åt att dagdrömma om framtiden och tänka tillbaka på tiden vid Vedinras Läroverk. Det hade varit en besvikelse att hon inte hade fått fortsätta till de högre klasserna, men hon hade lärt sig tillräckligt. Hennes mål hade från början enbart varit att få det certifikat som krävdes för att använda enkla, ofarliga besvärjelser i underhållningssyfte, men med studierna hade hon fått smak för magi och – det viktigaste av allt – hon hade lärt känna ärkemästare Navikintoro.

Urgammal och skröplig satt han alltid i ett hörn av biblioteket och muttrade för sig själv. Först var hon hos honom för att han inte skulle vara ensam, med tiden för att snappa upp de ovärderliga kunskaper som sipprade ut tillsammans med otaliga andra minnen från ett mycket långt liv. Alla andra trodde att han bara pratade strunt men det var för att de inte lyssnade ordentligt. Ärkevärdare Navikintoro repeterade ofta besvärjelser som han lärt sig under sitt långa liv och det hade tilltalat Eledas äventyrliga sida att ta del av förbjudna kunskaper. Det blev som ett farligt spel där det gällde att inte bli påkommen. Straffet för den som använde eller kände till magi ovanför sin utbildningsnivå var döden.

Nu var det inte döden Eleda ville tänka på, utan på den fantastiska kunskap som hon var på jakt efter. Hon lämnade det förflutna och föreställde sig istället hur triumfartad hennes återvändo till huvudstaden Trovar skulle bli när hon väl lärt sig skapa de vackraste och mest naturtrogna dockorna i världen. Det gällde bara att hitta en mentor som var villig att ta sig an henne som lärling. Någon som var skicklig nog att lära henne det hon behövde.

* * *

Några dagar senare öste regnet ner och skjutsen hade nått sin ändhållplats, en dyster liten by utan värdshus. Efter att förgäves ha frågat runt om boende lät en familj henne till slut sova i vedboden. Det var kallt och smutsigt. Huden sved innanför hennes blöta kläder. Allt var mycket obekvämt.

”Det här duger inte”, sa hon ilsket. ”Om de inte erbjuder mig en säng när jag frågar snällt så får jag ta till list.”

Eleda gick ut i regnet igen och smög fram till boningshuset. Försiktigt kikade hon in genom ett upplyst fönster och såg att familjen var samlad framför en sprakande brasa. Hon lät blicken svepa över rummet tills hon fann vad hon sökte, en gudastatyett. Att döma av dess framträdande placering var det den gudom som den här familjen dyrkade främst. Det var antagligen en lokal gud för hon kände inte alls igen den, men å andra sidan kände hon inte ens till alla de vanligaste gudarna i sin egen hemstad.

Besvärjelser lämnade hennes mun och gudastatyetten började tala. När Eleda såg att den fångat familjens uppmärksamhet lät hon ett ljus omsluta den för starkare effekt.

”Skam över er. Flickan som ni så hjärtlöst låter sova i den kalla vedboden är sänd av en gudinna på ett heligt uppdrag. Ni måste genast välkomna henne som den välsignade varelse hon är. Ge henne er bästa mat, bjud henne er skönaste bädd och ni kanske klarar er undan gudinnans vrede.”

Eleda lät ljuset tona ned och statyetten åter tystna. Det var säkrast att vara så vag som möjligt och inte ge någon chansen att ställa frågor. Fast så vettskrämda som de såg ut att vara, var den risken i det närmaste obefintlig. Barnen började gråta och föräldrarna stirrade oförstående på varandra. Efter en kort ordväxling såg hon att mannen började gå mot dörren. Då vände hon om och skyndade tillbaka till vedboden för att låtsas sova medan hon hoppades att ingen i familjen skulle fundera över vilken av kejsardömetts många gudinnor som hon var utvald av.

Det var en mycket ångerfull och ödmjuk man som bjöd in henne till boningshuset. Hela tiden såg han sig förskrämt omkring i vedboden som om han förväntade sig att en vredgad gudinna skulle dyka upp för att straffa honom för hans misstag.

”Du är förlåten”, sa Eleda och pekade på sin ryggsäck.

Tjänstvilligt plockade mannen upp den och gick före mot huset. Han höll upp dörren för att låta den gudasända gästen stiga in först. Där inne doftade det mat och kryddigt te. Värmen från den öppna spisen var ljuvlig.

En av flickorna visade blygt in henne i ett rum där det såg ut att ha bäddats i en hast. En ljusglob spred ett välkomnande sken. En annan flicka som såg likadan ut som den första, fast något år yngre, kom efter med en bricka med mat. Osäker höll hon den så hårt att fingrarna vitnade av blodbrist.

Eleda tog den ifrån henne och tackade. ”Ni kan gå nu”, lade hon till när flickorna stod kvar och stirrade på henne. Långsamt backade de ut ur rummet. Eleda stängde dörren med deras blickar fortfarande klistrade på sig.

På sängen låg ett nattlinne. Glad över att komma ur sina egna blöta kläder drog hon det över huvudet och slukade sedan maten. Det var en enkel måltid, men det är sant som det är sagt, att hunger är den bästa kryddan.

Det här är mycket bättre än en fuktig vedbod, var det sista hon tänkte innan hon somnade.

* * *

Följande dag skvalade regnet fortfarande ned och Eleda beslöt sig för att stanna på rummet hela dagen. Till familjen sa hon att hon behövde be till gudinnan för att få råd om hur hon skulle gå vidare med sitt uppdrag. Mat kunde de ställa på en bricka utanför dörren så hämtade hon den när hon var redo.

Dagen gick långsamt då Eleda inte hade något att göra. Hon försökte intala sig att det var bra för henne med en dags vila. Det var långt kvar till Genadel. I själva verket var hon otålig att fortsätta sin färd och förbannade regnet som inte verkade vilja sluta. Hon satt vid fönstret och tittade håglöst ut. Vattenpölarne framför huset växte sig större under dagen och hon undrade varför de inte grävt något dräneringssystem.

På eftermiddagen kom en man gående över gården och hans bistra uppsyn fick Eleda att ana oråd. Han var oroväckande lik en präst av något slag. Det spelade inte någon större roll vilken högre makt de dyrkade, det var något med religiösa tjänare som ropade ut deras kall lång väg. De hade något överlägset och förnämt över sig och de tyckte alla att just de var utvalda av den rätta guden eller gudinnan.

Eleda rynkade på näsan. Hon hade inte mycket till övers för den sorten i vanliga fall och nu när hon falskeligen utgett sig för att vara på gudomligt uppdrag var det ännu värre. Antagligen hade hennes ofrivillige värd sprungit iväg till templet för att berätta om miraklet och nu kom prästen för att se efter med egna ögon. Om det var som hon trodde låg hon illa till. Det var dags att spela teater igen och det var säkrast att hon gjorde det bra.

Hon hade inte brytt sig om att klä sig för dagen utan bar fortfarande bara nattlinnet. Kvickt bytte hon om till den klänning som frun i huset hade lånat henne. Det var ett enkelt, grått plagg som inte alls passade. Den var för stor och det var inte ett dugg klädsamt. I sin packning hittade hon ett band som hon knöt runt midjan för att få lite form på den bylsiga klänningen. Hon drog en kam genom det rufsiga håret och lät det falla ned över axlarna. Hennes ljusa lockar fick henne att se oskyldig och, när hon lade manken till, nästan helig ut.

Försiktigt öppnade hon dörren på glänt. Lågmälda röster hördes och hon uppfattade snabbt att det var henne och statyetten de talade om. Hennes misstankar besannades. Det var lika bra att konfrontera problemet med en gång. Hon skulle överraska prästmannen så han blev osäker och gick sin väg.

Hon sträckte på ryggen och anlade sitt frommaste ansiktsuttryck. Med skridande steg som hon hoppades utstrålade en känsla av värdighet närmade hon sig. Mannen som hon sett från fönstret tystnade och stirrade på henne, medan familjen generat tittade ned i golvet. Hon tyckte nästan synd om dem. Nu var de rädda både för hennes gudinna och sin egen präst.

Eleda log milt mot dem utan att yttra ett ord. Den främmande mannen bröt tystnaden. Han gick rakt på sak. ”Det påstås att mirakel skett i det här huset och att du på något sätt är inblandad i det hela.”

Fortfarande tigande mötte Eleda oförskräckt hans blick med det oskyldigaste leende på läpparna. Det var dags för ännu ett mirakel.

Statyetten omgavs återigen av ett ljus och på samma sätt som kvällen innan började den tala. ”Flickan måste resa vidare. Gudinnan som hon vigt sitt liv åt har sänt ut henne på denna resa. Hon måste fullborda gudinnans önskan. Det är allt jag kan säga er.” Sakta tonades ljusskenet ned igen.

Prästen såg förvånad på den talande skulpturen men hämtade sig snabbt. Han vände sig åter till Eleda. ”Vilken gudinna är det du dyrkar?”

”Jag är ledsen man jag kan inte säga hennes namn, inte förrän jag fullbordat mitt uppdrag.”

Prästen lät nöja sig med svaret för stunden, men Eleda såg en misstänksam glimt i hans ögon. Han var inte övertygad om att det verkligen varit guden som talat. Antagligen misstänkte han att magi var inblandat, trots att det borde vara omöjligt för någon som saknade examen från Läroverket i Vedinra att utföra det hon nyss gjort. Eleda bar varken den kåpa eller hade den karaktäristiska hårfläta på hjässan som initierade mästare alltid hade. Prästen kunde omöjligt veta att Eleda var professionell dockspelare som dessutom lärt sig mer magi än hon borde, men det betydde inte att han inte skulle kunna lista ut det. Hon låg illa till.

”Tack för att ni bjöd mig till ert hem. Jag ska söka svaren på era frågor.” Artigt böjde prästen huvudet till avsked mot familjen och sedan mot Eleda som bugade tillbaka lite djupare än vad som var nödvändigt. Efter han lämnat dem uppstod en genant tystnad.

”Jag behöver be”, sa Eleda lågt och gick tillbaka till sovrummet. Hon undrade var familjen hade sovit under natten. Antagligen på golvet. Huset bestod bara av två rum och ett litet kök. Den enda sängen sov hon själv i.

Även om det regnar imorgon ger jag mig av i gryningen. Den där prästen anar oråd, det är ett som är säkert. Hämtar han en mästervesvärdjare är jag illa ute, tänkte hon och satte sig ned på sängen. Det kändes inte bra. Inte bra alls.

Lite senare kom den ena flickan in med mat och hennes egna kläder som nu var rena och torra. Eleda tackade vänligt och väntade tills hon var ensam innan hon började äta trots att hon var glupande hungrig. Hon måste hålla på sin värdighet som gudinnans utsända så länge som hon var kvar i huset. Även om inte prästen trodde på hennes historia så var familjen tillräckligt godtrogen för att gå på det.

Utomhus tilltog ovädret och regndropparna smattrade hårt mot fönsterglasat. Det bådade inte gott inför morgonens avfärd.

* * *

Det var knäpptyst när hon vaknade. Det tog henne en stund att inse att det var skyfallet som avtagit. Om hon varit troende hade hon bitt en tacksägelsebön. Nu nöjde hon sig istället med att småle för sig själv medan hon rappt plockade ihop sina tillhörigheter och klädde sig.

Förhoppningen om att smita iväg obemärkt krossades snart. Hon mötte frun i huset redan när hon steg ut ur sovrummet. Hon borde förstått att det är omöjligt att undgå att bli sedd i ett sådant litet hus och tagit fönstervägen istället.

”Tack för att ni så väl tagit hand om mig. Gudinnan kommer alltid minnas er goda gärning. Nu måste jag bege mig vidare på min färd. Tack än en gång.” Hon försökte tränga sig förbi kvinnan som blockerade hennes väg.

”Vill du inte stanna för att äta frukost åtminstone? Det är inte bra att ge sig ut på vägarna med tom mage.”

”Tack så mycket, kära du, men jag har redan utnyttjat er gästfrihet alldeles för mycket.” Hon gjorde ett nytt försök att komma ut.

”Vår präst vill gärna träffa dig igen. Han kommer bli mycket besviken om du inte är här när han kommer.”

Tillsammans med en mästervesvärjare, tänkte Eleda. Jag måste härifrån innan de kommer. Med stadig blick såg hon sin värdinna i ögonen. ”Jag måste gå nu. Gudinnan kallar.”

Kvinnan såg osäker ut och flyttade sig tveksamt ett steg bakåt. Eleda tog chansen och trängde sig förbi. Turligt nog var mannen inte hemma. Han hade kanske bjudit på mer motstånd av respekt för sin präst. Bakom kvinnan stod flickorna och de stirrade förundrade på henne som vanligt. Hon log mot dem när hon passerade.

Väl utanför huset fick hon tvinga sig själv att inte springa sin väg som en simpel tjuv. Istället gick hon med raska steg som hon hoppades verkade målmedvetna. Byn var inte särskilt stor och snart var hon tillbaka på den väg som två dagar tidigare fört henne dit, fast nu befann hon sig norr om byn. Utan att ha något annat val började hon gå längs vägen. Hon lovade sig själv att inte vara så oförsiktig i fortsättningen, om hon nu klarade sig härifrån utan att bli förföljd av prästen. Med lite tur hade han gett sig iväg långt, långt bort för att informera en mästervesvärjare om de underliga händelserna som skett och hon skulle hinna ännu längre bort innan han kom tillbaka igen.

Det var fortfarande tidig morgon och ännu inte så många ekipage på väg. En hästkärra närmade sig i nordlig riktning. Det steniga kustlandskapet var kargt med låg växtlighet. Det fanns ingenstans hon kunde gömma sig så hon ställde sig vid väggkanten och väntade. Om det nu var prästen kunde hon ändå inte hinna ifrån honom till fots och det var bäst att uppträda som om hon inte hade något att dölja.

Snart såg hon att det var en äldre kvinna som satt vid tömmarna. Hon hade inga passagerare så Eleda vågade sig på att vinka till henne för att be om skjuts. Med sin oskuldsfullaste min såg hon bedjande upp på kvinnan när hon saktade in. ”Snälla frun, får jag åka med en bit. Jag behöver resa till min mormor som är sjuklig. Hon har ingen som kan ta hand om henne, förstår frun.”

Kvinnan stannade och kastade en blick på henne. ”Du får åka med till Pri. Hoppa upp på flaket.”

”Tusen tack”, svarade Eleda och gjorde som hon blivit tillsagd. Kvinnan verkade inte särskilt talför eller i behov av sällskap och det passade Eleda alldeles utmärkt. Hon ville bara komma vidare norrut, helst utan att hamna i mer trubbel.

För varje dag kom hon närmare sitt mål. Vissa sträckor gick hon men oftast var det någon vänlig själ som erbjöd henne skjuts. Hon utnyttjade sin charm och troskyldiga uppsyn för att få mat och sovplats. Vis av tidigare misstag använde hon sig endast i nödfall av trick och magi.

Och så kom då äntligen det efterlängtrade ögonblicket då hon korsade gränsen till provinsen Genadel och skymtade bergen i öster där världens främsta dockmakare fanns. Någon av dem måste vara villig att ta sig an henne. Hon var beredd att resa till varje liten by och fråga alla dockmakare tills hon hittade en lärlingsplats.

Det visade sig vara svårare än hon trott att få en mentor. För folket i Genadel var skapandet av dockorna inte bara ett hantverk utan en helig handling och det var inget de ville lära nyfikna främlingar. Även om de inte ville dela med sig av sina hemligheter var de ett mycket vänligt och gästvänligt folk så hon led ingen nöd. Vart hon än kom erbjöds hon sovplats och mat utan att de förväntade sig något i gengäld. Det var hon mycket tacksam för. Hemma i Trovar var det sällan någon gav något utan att kräva ersättning.

Folket i Genadel var nöjda med sina liv trots att de levde i all enkelhet. Här fanns inget av det överflöd av varor och underhållning som Eleda var van vid. Hon undrade hur de stod ut.

Från by till by vandrade Eleda utan lycka. Till slut misströstade hon helt och beslutade sig för att ge upp och resa hem igen i oförättat ärende. Hon skulle bara besöka en sista by och be om sovplats för natten, sedan skulle hon vända tillbaka söderut.

Nåja, jag har sett och hört en hel del på min resa. Det kan jag använda när jag författar mina pjäser, tröstade hon sig själv. Hon ångrade att hon gjort sig av med sina dockor för hon skulle behöva göra nya när hon kom hem och de skulle inte bli bättre än dem som hon sålt.

Vägen hon vandrade på var smal, knappt mer än en stig omgiven av lummig grönska. Det började skymma och hon blev orolig för att hon inte skulle hitta någonstans att sova innan mörkret föll. När hon rundade en vägkrök såg hon ett litet vitt hus med kupat rött tak. I trädet framför huset hängde flera ljuslyktor och på dörren fanns det tecken som hon lärt sig betydde *takkaawana*, den som skapar själadockor. Det var något speciellt med huset och Eleda var förtjust. Utan att veta vem det var som bodde där var hon var övertygad om att hon äntligen hittat sin mentor.

Tre år senare

Det blev inte bra. Ögon var svårast. Hur hon än försökte lyckades hon inte ingjuta något liv i dem. Eleda suckade och lade ned materialet på verktygsbänken. Keikk sa alltid att det tar många år av träning på enbart ögon innan slutresultatet når tillräckligt hög kvalitet för att kunna användas. Det gjorde Eleda nedslagen men Keikk sa också att hon var en naturbegåvning. Han sa att han visste att hon var gudasänd redan när hon första gången kom gående längs vägen som ledde till deras hus. Det hade han känt i sitt innersta väsen.

Eleda tyckte det var obehagligt när han sa det. Hon mindes med ånger den gången hon lurat en familj att hon var utsänd av en gudinna på ett heligt uppdrag enbart i syfte att få en sovplats för natten. Kanske var det så att hon genom den lögnen omedvetet bundit upp sig på ett riktigt uppdrag – att bli Keikks efterträdare som byns takkaawana.

Hennes mentor ville bara kallas Keikk och han var oerhört skicklig i sitt yrke. De takkaawa som han skapade var perfekta avbilder av de människor vars andar skulle bebo dem under sina besök i de levandes värld. Ögonen hade samma glimt som originalet de kopierats från och de skiftade mellan känslöstämningar.

Eleda suckade och såg ned på sina egna verk. De dög inte. Imorgon skulle hon göra nya och dagen efter det ytterligare ett par. Hon skulle fortsätta tills hon lärt sig, det var hon skyldig Keikk som

välkomnat henne som sin dotter och som syster till Mariko. Många i Navrig hade upprörts och det fanns fortfarande de som inte tyckte att hon hade något där att göra. Den hantverksskicklighet som ärvts i generationer var inte till för främlingar.

Det hettade i hennes kinder vid minnet av hur hon tänkt låta Keikk tro att hon skulle stanna för att ta över hans uppdrag den dag han blev för gammal, när hon i själva verket tänkt återvända hem så snart hon lockat ur honom hans hemligheter. Hon var annorlunda nu och tog sin uppgift på allvar. *Drömteatern* var numera bara en saga som hon ibland berättade om kvällarna för sin fostersyster.

”Är det fortfarande ögonen som du tycker är svårast?”

Mariko hade kommit in i ateljén, ljudlöst som alltid. Hennes steg var lätta och hennes andning knappt märkbar.

”Du har rätt, Mariko. Ögonen blir inte bra.”

”Du har gjort stora framsteg. De här ser mycket bättre ut än de tidigare.”

”Tack Mariko, men jag är inte säker på att det stämmer.” Eleda log ömt åt flickan.

”Far är bortrest ikväll igen. Det kom bud om en själ som lämnat ett nyfött barn i en by en dagsfärd härifrån. Det är bråttom i sådana situationer,” förklarade Mariko. Fast hon redan var fjorton år såg hon ut som ett barn. Det var sjukdomen som härjat i hennes kropp i många år som hämmat hennes tillväxt. De läkekunniga sa att hon inte skulle leva till vuxen ålder och att det var ett mirakel att hon överlevt så länge som hon gjort.

”Är det verkligen sant det som du berättade om de döda i ditt land?” frågade Mariko lika vantroget som alltid när det kom på tal. ”Att ni är rädda för dem?”

Eleda hade för länge sedan slutat rätta henne att Genadel också var en del av kejsardömet Tebidiar. Ingen i Genadel brydde sig om att Tebidiar kejsare en gång i tiden utropat Genadel till en av kejsardömet provinser. De levde som de alltid gjort ändå och här fanns inget värdefullt av intresse för kejsaren så de lämnades ifred.

”Ja, det är sant att vi bränner våra döda för vi tycker inte om att de kommer tillbaka”, svarade Eleda på Marikos fråga.

”Vad är det ni kallar de andar som finns på gamla gravfält nu igen?”

”Vi kallar dem spöken. Det är ingen som går nära de gamla gravarna på natten”, sa Eleda och ryste vid tanken. ”Det var väldigt, väldigt länge sedan folken söderut slutade med att begrava döda kroppar. Numera sprider vi askan för vinden så snart de är brända.”

Mariko skakade på huvudet och en liten bekymmersrynka tog form mellan hennes svarta ögonbryn. ”Det gör mig ont om de stackars andarna som inte kan återvända till vår värld för att hälsa på sina familjer.”

”Jag vet, Mariko. Men jag är uppväxt med att levande och döda ska hållas åtskilda och tycker inte att det är konstigt. Andarna i Tebidiar vet om att de inte kan komma tillbaka så de blir inte besvikna.”

”Du har rätt.” Mariko sken upp och rynkan slätades ut igen. ”Så är det förstås. De döda tänker som de levande.”

”Precis. Jag var också rädd för andar förut.”

”Och nu är du här hos oss och lär dig göra takkaawa.”

”Ja”, svarade Eleda. ”Men du vet ju att jag från början ville lära mig göra dockor till *Drömteatern*. Jag ville att min dockteater skulle bli så fantastisk att jag blev inbjuden till palatset. Hela hovet och den kejsarliga familjen skulle se mina föreställningar. Jag hade inte tänkt stanna här.”

”Jag vet, men nu måste du för nu är du min syster.”

”Ja, nu är jag din syster och din bästa vän”, skrattade Eleda. ”Och det är jag glad för.”

”Kan du komma och hjälpa mig i köket när du är klar?” frågade Mariko med sin tunna stämma. ”Farmor Avara stannar i byn några dagar för att hjälpa till att förbereda inför skördefesten. Vi får klara oss själva, du och jag.”

”Jag kommer alldeles snart, jag måste städa undan här först.”

Tankfull plockade hon undan och rengjorde de verktyg hon använt. Den docka hon arbetade på täckte hon över. När Keikk kom hem skulle han bränna den, precis som han gjort med hennes tidigare verk. Den var inte tillräckligt bra och den var heller inte dedikerad till någon själ. Sådana dockor kunde inte tillåtas existera då själar kunde lockas vilse.

När varje sak var återställd till sin rätta plats gick hon ned till Mariko i köket. Vete kokade i en gryta och färska grönsaker fräste i en bred, låg kopparpanna. Omsorgsfullt valde Mariko kryddor och när de hettades upp av den varma oljan spreds en doft som retade Eledas smaklökar.

”Jag blir alltid hungrig när jag känner lukten av din matlagning. Din mat är godare än vad som bjuds på de finaste serveringarna i Trovar.” Hon plockade fram skålar och bröd för att duka bordet.”

”Det är för att du glömmer att äta när du arbetar och blir utsvulten”, svarade Mariko blygsamt. Hennes mörka mandelformade ögon glimmade av glädje. ”Nu är maten färdig. Sätt dig ned så äter vi medan det är varmt.”

* * *

Med fyllda magar vilade de på golvet framför en brasa i husets sällsamsrum. Mariko hade somnat så snart hon lagt sig till rätta. Alltid när de var ensamma hemma bäddade de åt sig där istället för att sova i sina egna rum. Kvällsbrisen utanför fick lövträden att ge ifrån sig ett mjukt rasslande och klingandet från vindspelet som alltid hängde utanför dörren var tryggt och sövande.

Längs väggarna, alldeles nära taket, löpte hyllplan runt rummet. Det var den traditionella platsen för att förvara släktens själadockor. Där uppifrån kunde de blicka ned på vardagslivet och se allt som skedde. Tätt intill varandra satt flera generationer förfäder. I början hade de skrämt Eleda. Nu kände hon sig trygg med dem och uppskattade seden och de starka familjebanden.

I ett hörn av rummet fanns en alldeles speciell hylla. Den var placerad nära golvet till skillnad från de andra. Sedan den dagen de fått beskedet om att Marikos sjukdom var dödlig hade Keikk skapat en ny takkaawa till henne allteftersom hon förändrades och blev äldre. En liten knubbig Mariko tittade leende ut över rummet och intill henne satt samma flicka men ett år äldre.

Eleda lät blicken svepa över Marikos olika åldrar. Keikk hade inte hjärta att bränna de som inte längre passade. Istället resonerade han som så att när Marikos ande lämnat kroppen kunde hon besöka honom som den ålder hon själv önskade vara i. Keikk älskade alla hennes skepnader ofantligt mycket.

Den senaste dockan föreställde Mariko som ung kvinna. Hon hade själv bett sin far och Eleda att göra den för att det skulle finnas en avbild av den framtid som sjukdomen stulit från henne. Det gav henne tröst. Varje detalj var kärleksfullt utformad av Keikk. Stommen och de ledade delarna var tillverkade av Eleda. Det var när hon berättat om sina teaterdockor som Mariko fått idén att de skulle göra en takkaawa som var rörlig istället för att vara för evigt fastlåst i samma pose. Keikk hade blivit nyfiken på den bakomliggande tekniken och bett henne visa honom. Resultatet av deras samarbete var enastående. Tillsammans hade de förnyat själadockan samtidigt som de behållit det traditionella utseendet.

På hyllan log Marikodockan sorgset. Inom Eleda väcktes en längtan efter att få hålla om henne och fråga varför hon plötsligt var ledsen, men hur hon än försökte kunde hon inte ta sig till henne. Det var som om rummet tänjdes ut och blev allt längre för varje försök hon gjorde att röra sig. Till slut ropade Eleda till sig själv att stanna innan det var för sent, innan Marikodockan försvann ur hennes åsyn för alltid.

Kallsvettig satte hon sig upp och stirrade förvirrat ut över rummet. Det var mörkt förutom ett svagt sken från eldstaden. Eleda blinkade yrvaket och stirrade på den röda glöden en stund innan hon förstod vad det var. De måste sovit flera timmar eftersom elden brunnit ut.

Tyst reste hon sig för att inte störa Mariko. Hon behövde sin vila. Med eldgaffeln rafsade hon om i kolen så gnistor virvlade runt som små demoner och lade sedan på några nya vedträn för att väcka liv i elden. Det var kallt om nätterna fastän sommaren ännu inte helt hade övergett Genadel för det här året. Medan hon pysslade växte känslan av att något var annorlunda. Hon svepte med handen mot den närmaste ljuskuben för att tända den. I dess sken syntes Marikos ansikte blekare än vanligt, hennes kropp var stilla.

”Mariko”, viskade Eleda oroligt. ”Hur mår du?” Försiktigt strök hon sin vän över kinden. Hon ryckte till av förvåning över hur kall Marikos hud kändes.

”Mariko!” Med örat tryckt mot flickans orörliga bröstorg lyssnade hon efter hjärtslag. ”Vakna, snälla Mariko.”

Tusen tankar rörde sig genom Eledas huvud. Stunden som de fruktat hade kommit. Keikk var långt därifrån och även om bud skickades i gryningen för att hämta hem honom var det ändå för sent. Och Eleda hade sovit, omedveten om vad som skedde.

”Förlåt Mariko. Förlåt Keikk.” Hur skulle hon berätta för honom att hon inte ens märkt när Mariko lämnade jordelivet? Hur skulle hon kunna se honom i ögonen igen? Keikk som öppnat sitt hem för henne och tagit sig an henne som lärling. Mariko och Keikk var som den familj hon aldrig haft och hennes drömmar om att spela dockteater för hovet i Trovar hade bleknat för länge sedan. Hon hade funnit lyckan här men nu var allt över.

Minnet av en besvärjelse för att göra en själ som nyss lämnat kroppen synlig gjorde sig påmind. Eleda kunde nästan höra ärkemästare Navikintoros knarriga röst. Hon tvingade sig själv att sträva efter att uppnå det sinnestillstånd som var nödvändigt för att öppna en reva till det som mästarna kallade demonvärlden och därifrån hämta den kraft som behövdes. I desperat längtan efter att få tala med sin vän upprepade hon de magiska ord hon en gång hört. Eleda var långt ifrån säker på att hon skulle kunna få besvärjelsen att fungera. Hon var inte ens säker på att den var äkta. Den gamle ärkemästaren hade trots allt varit förvirrad på det vis som är vanligt bland de som når en mycket hög ålder.

Ihärdigt mässade Eleda trots tvivlen samma besvärjelse om och om igen. Inför hennes ögon framträdde till slut en genomskinlig gestalt som såg på henne med förvånad blick.

”Åh, Mariko. Jag är inte säker på om jag kan få in dig i din kropp så du börjar leva igen”, flämtade Eleda. ”Din far är inte hemma, du får inte dö nu.”

”Döden råder ingen över”, svarade Mariko med en märkligt avlägsen röst. ”Jag förstår inte vad det är du gör med mig, men jag är glad att jag kan ta farväl av dig. Snart måste jag ge mig av.”

”Nej! Vi måste föra tillbaka dig till kroppen”, snyftade Eleda.

”Det går inte, kära syster. Kroppen har redan börjat förmultna, den är inte längre tjänlig. Far skulle inte bara återvända till en sjuk dotter utan till en som långsamt ruttnade.”

Med tårar flödande längs kinderna kröp Eleda fram till hyllan med kopiorna av Mariko. Oändligt försiktigt lyfte hon ned den takkaawa som föreställde Mariko som ung kvinna och satte den i sitt knä. Intill henne svävade fostersystemens själ.

Eleda beredde sig för att läsa den bön som Keikk lärt henne och som hon hoppats inte behöva använda. Det var det rätta att göra, det visste hon, så varför var det så svårt? Det kom inte ett ljud över hennes läppar. Halsen snördes ihop och gjorde det svårt att andas. För att hämta styrka till att göra det hon

måste såg hon på Marikos kropp som låg kvar i samma position som hon somnat i kvällen innan. Smärtan var outhärdlig samtidigt som det kändes överkligt att allt var över.

I ett försök att fånga Eledas uppmärksamhet gled själaformen av Mariko in i hennes synfält. Hon rörde oroligt på munnen men nu hördes inte längre hennes röst och konturerna började redan suddas ut. Hon var på väg att försvinna.

Jag måste läsa bönen innan hon är helt borta, tänkte Eleda. Jag måste vara stark.

Genom Marikos tunna själasken såg hon något annat växa fram. En mörk skugga som girigt sträckte fram sina händer.

Är det så döden ser ut när den kommer för att hämta oss? Mariko får du aldrig!

Den förflamning som hållit Eleda i sitt grepp släppte taget och orden flödade fritt ur henne. Men istället för de ord som var ämnade för att ta farväl av en älskad rabblade hon ytterligare en av arkemästare Navikintoros besvärjelser. Hon kunde inte låta sin syster och hela sitt nya liv försvinna. Med ångest starkare än någon känsla hon upplevt förut höll hon dockan i sin famn och lät känslorna styra över förnuftet.

Nu syntes inte Marikos själ längre men Eleda behövde inte se. Hon kände tydligt sin fostersystems energi och ledde in den i dockan. Det hela var över på ett ögonblick och när det oåterkalleliga skett insåg hon att det hon precis gjort var fel. Hon hade ingen rätt att tvinga någon annan att leva för att hon själv var rädd för döden.

Hon blundade hårt och önskade att allt var en mardröm. En fruktansvärd mardröm som hon skulle väckas ur när som helst.

En snyftning hördes. Eleda öppnade ögonen och såg ned på dockan i sin famn. Ögonen av glas glimmade och i dem fanns liv. Marikos egen kropp låg fortfarande stilla och kall på golvet.

”Vad har du gjort?” kved Mariko.

”Förlåt mig, Mariko. Förlåt. Jag vet inte vad som flög i mig. Jag blev rädd för att förlora dig för alltid.”

”Det är inte upp till dig att besluta om. Min tid är kommen och jag måste ge mig av men på grund av dig är jag fast här.” Hon lyfte armen och pekade på Eleda.

”Du kan röra dig”, flämtade Eleda.

”Svara på min fråga. Hur är det möjligt att du gjorde det här?” Marikodockan skakade av upprördhet.

”När jag var i Vedinra spenderade jag mycket tid på att lyssna till en av de äldsta lärarna. I början var det för att jag tyckte synd om honom. Han var ensam och pratade ofta för sig själv. Efter en tid insåg jag att han ibland pratade om gamla kunskaper, besvärjelser som nu är förbjudna och som inte längre lärs ut.”

”Gör det ogjort!”

”Jag kan inte. Jag vet inte hur det ska göras”, sa Eleda bedrövat.

De satt tysta en lång stund.

”Vi måste resa till Vedinra och hitta den gamle mannen”, sa Mariko till slut. ”Han vet säkert hur vi ska befria mig.”

”Han kan omöjligt vara vid liv. Han var mycket gammal när jag lämnade skolan och det var många år sedan.”

”Vi kan inte stanna här. Far får inte veta vad som hänt. Det skulle han inte klara. Hans enda dotter fångad av besvärjelser. Han skulle aldrig förlåta sig själv för att han släppte in dig i vårt hus trots att det är mot vår sed att lära ut våra hemligheter till främlingar.” Medan Mariko pratade sträckte hon på sina

ledade armar och ben, vred på halsen, nickade och böjde på sina knän. När hon känt in sin nya kropp reste hon sig försiktigt.

Eleda höll beskyddande sina händer runt henne ifall hon skulle förlora balansen.

”Tillsammans kan vi säkert hitta ett sätt att befria din själ, käraste Mariko,” viskade Eleda. Hon hade svårt att prata nu. Det hon gjort var oförlåtligt, ändå bad hon gång på gång sin fostersyster om förlåtelse men Mariko verkade inte höra henne.

”Jag har inte ont längre”, sa hon. ”Och eftersom jag inte längre andas slipper jag den otäcka rädslan för att kvävas. Det är inte alls dumt att bo i den här kroppen men far får inte se mig. Lova mig att du besparar honom den sorgen.” Hon tittade upp på Eleda. ”Vi måste ge oss av för att hitta någon som kan hjälpa oss.”

”Men hur ska vi försörja oss? Jag vill inte längre luras och dra nytta av andra människor som jag gjorde under min resa hit”, invände Eleda.

”*Drömteatern*. Du får bli dockspelare igen som du var i din hemstad. Du får lära mig dina pjäser och publiken kommer tro att du styr mig med magi. Ingen kommer förstå att jag rör mig av egen kraft.”

”Du har rätt. En kringresande teater ger oss det perfekta svepskälet att flacka runt och mitt certifikat från akademin gäller i hela kejsardömet.” Eleda kände sin forna dröm vakna till liv igen. ”Jag ska göra fler dockor så vi blir en ensemble. Vanliga teaterdockor förstås. Det kommer bli underbart.”

”Jag är död, Eleda. Hur kan något vara underbart för en som är död?” Mariko sneglade på sin kropp som låg på bädden framför brasan. ”Det ser ut som jag sover.”

”Hur känns det att vara död?” frågade Eleda och undvek att titta på kroppen. Inom henne rev samvetet över vad hon gjort.

”Det känns underligt. Jag har inte ont längre men jag sitter fast i den här dockan och det är inte rätt. Jag borde ge mig av till förfädernas land och återförenas med mor.”

”Vi ska hitta ett sätt. Mästerbesvärjarna kan vi inte vända oss till. De skulle döda mig om de visste att jag känner till förbjuden magi och vad de skulle göra med dig vill jag inte ens tänka på. Jag tror att det bästa är att vi reser runt i kejsardömets många provinser. Bland de folken finns andra traditioner. Vi ska söka efter en själasörjare som inte dömer oss, utan en som förstår att det var ett misstag och är villig att försöka befria dig.”

Mariko nickade. ”Nu när vi beslutat oss för vad vi ska göra måste vi skynda oss. Min kropp ska begravas enligt seden. Du får packa det vi behöver för resan och sedan gömma mig och packningen i skogen. Gå till byn och meddela farmor Avara. Hon vet vad som behöver göras. Ingen kommer bli överraskad, min död har varit väntad i många år som du vet.”

Eleda plockade ordning i rummet. Hon kammade Marikos hår och rättade till hennes kläder. Sedan täckte hon kroppen med ett vackert tyg i den röda färg som Mariko tyckte så mycket om. Rökelse spred snart sin väldoft i huset och nyplockade blommor från trädgården fyllde två vaser placerade på var sida om den döda. Eleda hoppades att arrangemanget skulle skänka respekt åt situationen. Det var inte perfekt men det bästa hon kunde åstadkomma.

Från sitt rum hämtade hon kläder och sådant de kunde tänkas behöva under färden. Hur hon än sållade för att få med så lite som möjligt blev det ändå en ansenlig hög.

”Hur ska jag kunna bära allt det här och dig?” suckade Eleda. ”Vi har lång väg att färdas.”

”Du kan ta den lilla handdragna vagnen och packa allting på. Den som vi brukar använda när vi går till byn”, föreslog Mariko.

”Den blir perfekt. Varför tänkte jag inte på det själv.”

”Det gör mig väldigt ont om far. Han kommer undra varför min ande inte besöker honom,” sa Mariko sorgset.

”Vi kommer tillbaka en dag och då ska vi förklara allt. På något sätt ska vi befria din själ och jag ska återlämna din takkaawa till Keikk så du kan hälsa på honom när du vill. Det lovar jag dig.” Försiktigt lyfte Eleda upp Mariko för att hålla om henne.

”Jag vet att du kommer ta hand om mig på allra bästa sätt. Precis som du gjort den tid du bott här. Se till att packa klart nu. Vi behöver ge oss av.”

* * *

Eleda gjorde det så bekvämt hon kunde för Mariko på kärran som hon dragit iväg ut i skogen. Där skulle den vara väl gömd medan hon gick till byn för att berätta om flickans bortgång.

”Stackars farmor Avara. Hon kommer bli förkrossad över nyheten”, sa Mariko.

”Ja”, höll Eleda med. ”Jag kommer tillbaka så fort jag kan. Klarar du dig ensam en stund?”

Mariko nickade.

Eleda sprang hela vägen till byn och precis som Mariko förutspått tog Avara meddelandet om hennes bortgång mycket hårt. Sorgevrålet lockade till sig alla bybor och snart var förberedelserna för Marikos ceremoni i full gång. Farmor Avara och Navrigs själasörjare gav sig iväg för att förbereda kroppen. Efter dem gick ett följe av gråtande människor. I tumulten som uppstod var det inte någon som lade märke till att Eleda försvann.

* * *

”Jag hörde Avaras rop ända hit”, sa Mariko med tårfyllda ögon när Eleda kom tillbaka till gömstället.

”Hon är väl omhändertagen. Alla i byn kom rusande och de förbereder redan för din ceremoni”, tröstade Eleda. ”Det är vad som skulle hänt även om jag inte uttalat besvärjelsen. Vi kommer få hjälp snart, det är jag säker på, och då kan din ande resa direkt hem och besöka din familj. Det enda som Keikk kommer undra över är varför jag gett mig av utan att ta farväl och varför jag stulit en av dina avbilder. Jag vill inte att han ska tänka illa om mig men det finns ingen förklaring att ge.”

”Var inte ledsen, Eleda. Jag tror att han kommer tänka att du tog den som ett minne. Många människor reagerar på de konstigaste sätt när de har sorg.”

”Du har rätt.” Eleda såg lättad ut. ”Nu, min allra käraste vän, ska vi ge oss ut på turné med *Drömteatern*. Vilken av mina utomordentliga pjäser ska vi sätta upp först?”

”Åh, du får välja.” Mariko log försiktigt. ”Jag må vara död men jag har aldrig känt mig så levande som jag gör nu. Jag har aldrig varit någon annanstans än i vårt hus och i byn. Snart ska jag få se hela världen.”

Gladare till sinnes tog Eleda tag i handtagen på kärran och började dra den bakom sig. Hon hade aldrig varit av den sort som grubblar alltför länge över begångna misstag. Det ändrar ändå ingenting. Bättre att göra det bästa av varje situation och försöka se livet från den ljusa sidan.

Nu var det var dags för henne att bege sig söderut igen, dags att leva det liv som sedan barndomen varit hennes dröm. Hon hade inte bara med sig den vackraste docka en dockteater någonsin kunnat uppvisa, hon hade också med sig sin bästa vän.

En annorlunda trolovning

Patrik Centerwall

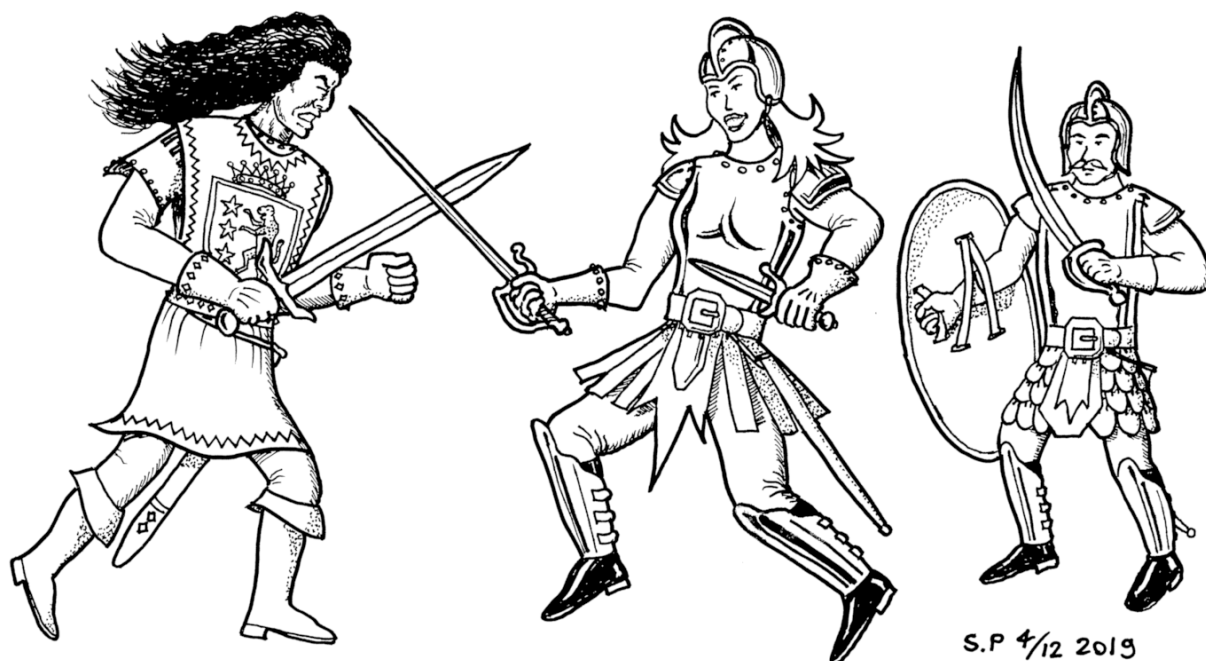

Illustration: Sandra Petojevic

Erams motståndare rusade emot honom med draget svärd men hann inte långt innan hans huvud separerades från kroppen.

Ner i modden föll den slagna motståndaren men Eram hade inte ens tid att torka bort svetten från pannan innan ytterligare två soldater kom emot honom med dragna vapen som glänste under den stjärnklara himlen.

”Fusk”, tänkte Eram, parerade det första slaget med sitt svärd och tacklade sedan den andra motståndaren med sådan kraft att denne halkade och föll pladask på den leriga marken.

Han var för trött för att slåss mot två på samma gång och han behövde koncentrera sig. Måtte han bara fälla sin motståndare innan den andre reste sig.

Det leriga fältet var fyllt av kropparna från alla han hade slagits mot hittills. Han hade tappat räkningen för länge sedan. Det kunde vara tjugo. Det kunde vara trettio. Det kunde vara fler.

Hela tiden skickades det fram nya män och kvinnor. De flesta var en enkel match, men några hade bjudit på ordentligt motstånd och nu började det kännas.

Han visste inte hur länge till han skulle kunna hålla på, men han visste att hans anfallare hade hur många soldater som helst.

När den fientliga hären hade hunnit i fatt honom och omringat honom trodde han att de skulle göra processen kort med honom, men icke. Varför höll de på så här? Varför en i taget? För underhållningens skull? För att testa honom? För att testa soldaterna?

Han hade sina misstankar, men han hade ingen tid att spekulera. Dessutom kunde han ana slutet, särskilt som de började sända fram mer än en åt gången nu.

Men de skulle inte ta honom levande och han skulle inte ge upp. Aldrig. Särskilt inte om det var som han fruktade, att de var skickade av hans svekfulle bror.

Hans annars så smidiga läderbrynja började skava, han hade ont i armarna av att ha svingat svärdet så länge och han skakade i benen av trötthet. Han skulle inte klara av att hålla sig uppe länge till. Dessutom hade han tappat lädersnodden som höll hans långa hår på plats och det låg nu klabbigt över ansiktet, irriterade honom och skymde sikten. Om han överlevde den här striden skulle han för alltid ha renrakat huvud.

Med nästan övermänskliga krafter parerade han två snabba anfall från sin motståndare. Hon var duktig och snabb. Eram var betydligt starkare, men eftersom hans krafter höll på att ta slut hade hon ett övertag i sin smidighet.

Hon hade en öppen hjälm och när deras klingor drabbade samman kunde han se den fanatiska glöden i hennes ögon. Han kände så väl igen den från de andra motståndarna. Hon levde för det här och hon skulle dö för det här. Hon njöt av striden, hon slogs för att det roade henne.

Han slogs för att överleva. Det var en skillnad som kanske varit avgörande för att han hade klarat sig så här länge, men nu räckte det inte längre.

Han svingade sitt svärd med all sin kraft och hoppades att hon inte skulle ha styrka att stå emot, men hennes parering var så djävulskt lömsk att hon nästan fick honom att tappa balansen – också för att det var halt och lätt att snubbla på någon av alla de fallna krigarna. I ögonvrån såg han att mannen han nyss hade tacklat reste sig och anföll med kroksabel.

I en rörelse vände sig Eram om och högg sitt svärd rakt mot motståndaren. Det kanske inte var det bästa draget, men han var trött och behövde göra något. Han fick in en bra träff, men det var ödesdigert att vända ryggen mot den andra soldaten som passade på att hugga honom i ryggen.

Han drog ut sitt svärd ur mannens bröst och vände sig om. Han var tvungen att koncentrera sig på kvinnan. Hon höll en dolk i ena handen och det smala svärdet i den andra.

Eram bet ihop för att glömma smärtan och rusade mot henne. Smidigt hoppade hon åt sidan och lyckades samtidigt få in en träff med svärdet. Precis under revbenen, där hans läderpansar var som svagast. Hon hade sådan kraft bakom träffen att hon drev in eggen en bra bit. Eram skrek av smärta, men han var fortfarande på benen och förvånade sin motståndare när han vände sig så snabbt att hon tappade greppet om svärdet som fastande i hans kropp och pansar, och hon föll baklänges av hans tyngd.

Han tvekade inte en sekund när han satte sitt svärd mot hennes strupe och högg till. Han var fortfarande obesegrad, men nu var han skadad.

Samtidigt såg han att flera soldater ur hären lösgjorde sig ur skuggorna och gick fram mot honom. Det var inte två den här gången. De var minst tio. De hade väl antligen bestämt sig för att det var dags att avsluta skådespelet. Men han skulle ta med sig i alla fall hälften av dem. Det lovande han sig själv och spottade på marken.

Soldaterna gick fram långsamt, de rusade inte som de hade gjort tidigare. Kanske hade de lärt sig av de andras misstag? Eller så ville de dra ut på det hela. Få honom att inse att slaget var förlorat. Som om han inte vetat om det från första början. Bakom dem kom en beriden gestalt.

”Ge dig”, ropade personen på hästen.

”Aldrig!” skrek Eram och höjde svärdet.

”Som du vill”, sade ryttaren. Kunde Eram skönja ett flin? Han visste inte, för snart var han helt omringad av män och kvinnor som slog mot honom med klubbor och påkar. De svinen, de ville ha honom levande trots allt.

Eram svängde med svärdet, högg ner minst två anfallare, men välkomnade sedan medvetlösheten som i alla fall gav honom lite vila.

Eram visste inte hur länge han hade varit utslagen, men när han vaknade önskade han att de hade tagit honom av daga. Hans sår var ombundna, men han låg naken och fastkedjad på ett hårt underlag, troligen ett bord, i mitten av ett tält. Han hade ont och var otroligt törstig.

Han lyfte på huvudet för att se sig om så gott han kunde. I tältet fanns ytterligare ett bord där det stod några karaffer och glas. Han såg ett par stolar, en kista och bredvid den låg hans rustning, kläder och vapen i en hög. Han var ensam och kunde höra larmet från armén utanför.

Han slet lite i kedjorna, men de var lönlöst. Även om han inte hade haft sin fulla styrka hade han inte kunnat befria sig. Det var bara att ligga kvar och vänta. Förr eller senare skulle någon komma in.

Vad de skulle göra med honom kunde han inte ens ana. Troligen tortera honom. Kanske sälja honom. Hans bror hade ändå utlovat en stor belöning för hans huvud. Dessutom fanns ju också många hamnstäder där kämpar slogs inför publik. Det hade ju kunnat vara en anledning till att hans nuvarande fångvaktare hade skickat en kämpe åt gången åt honom. För att testa honom inför en karriär i arenan.

Han var beredd på det värsta, men hade gett vad som helst för att få dricka sig otörstig. Och det var troligen meningen. Att låta honom lida. Han var tvungen att stålsätta sig, för han gissade att det skulle gå flera timmar innan han fick något att dricka.

Hur lång tid det faktiskt tog innan någon kom in i tältet visste han inte. Han hade försökt sova, men det var alldeles för obekvämt på det hårda och ojämna bordet och kedjorna skar in i hans nakna hud. Vem det än var som hade fjättrat honom hade de verkligen velat försäkra sig om att han skulle sitta fast ordentligt och att det skulle vara obekvämt.

När tältduken till sist öppnades var det en kvinna i smutsig rustning som kom in. Hon var blek och blond och han drog därmed slutsatsen att hon var norrifrån. Vilket skulle kunna betyda att hon var legoknekt, men han var inte säker. Särskilt inte som han inte kunde se något synligt vapen på hennes rustning.

”Så du har äntligen vaknat”, sade hon och han kände genast igen hennes röst. Det var hon som hade beordrat honom att ge sig på slagfältet. Det betydde att hon troligen hade befälet över armen.

”Jag har varit vaken ett bra tag nu”, muttrade han som svar.

”Jag beklagar att du har fått vänta. Jag hade rådslag med mina officerare. Det tog längre tid än vad jag trodde, annars hade jag sett till att någon tjänare fanns här för dig.”

”Varför det?”

”Jag menar, om det hade varit något du hade önskat.”

Hon gick fram och ställde sig med armarna i kors och tittade ner på honom. Han visste att det var för att han skulle känna sig precis så utelämnad och naken som han var, men hon skulle inte få glädjen att känna något som helst övertag över honom. Han mötte hennes blick.

”Det enda jag önskar är att bli befriad så att jag kan separera din kropp från ditt huvud.”

Hon lade sin behandskade hand över hans hals och log.

”Jag är ganska nöjd med mitt huvud och jag är säker på att du är nyfiken på vad jag har ett erbjudande dig.”

”Jag är inte intresserad av att något du kan komma med!”

”Inte? Det får vi väl se. Är du törstig?”

Eram kunde inte låta bli att rycka i kedjorna även om han visste att det inte var till någon nytta.

”Klart jag är törstig. Du frågar väl bara för att håna mig!”

”Nej, jag frågar för att vara artig.” Hon gick bort till bordet och höll upp ett glas vin. ”Om du vill ha något är det bara att be om det.”

Han mötte hennes blick igen. Han fann inget hån, ingenting som tydde på att hon var ute efter att reta eller plåga honom.

”Jag skulle bli väldigt tacksam om jag kunde få lite vatten”, sade han till sist.

”Inte vin då?” Hon lyfte upp en vattenlägel och gick fram till honom.

”Bara vatten”, sade han och hon satte lägeln mot hans mun. Äntligen fick han dricka sig otörstig.

”Nå”, sade hon när hon till sist hade låtit honom dricka färdigt, ”ska du inte börja ställa frågor nu?”

”Kan du inte bara berätta?”

”Det kan jag ju. Men det är inte lika roligt.” Hon tog sin bägare med vin och ställde ner det på bordet bredvid hans fjättrade kropp och satte sig själv. Bordet var precis tillräckligt brett för att hon skulle få plats bredvid honom. Men det var trångt och hennes rustning skavde mot hans hud.

”Nåväl, låt oss börja med det uppenbara”, sade han. ”Varför tog du inte livet av mig på slagfältet?”

”Det var aldrig min avsikt. Även om det naturligtvis hade kunnat bli resultatet om du inte hade kämpat så tappert. Men då hade du knappast visat dig värdig.”

”Värdig vad?”

”En sak i taget bäste riddar Eram.”

”Du vet mitt namn!”

”En mörkhyad man som färdas ensam så här långt norrut och kämpar som en gud. Ditt rykte föregår dig min sköne. Jag ville vara säker på att du var den jag trodde och det var därför jag skickade fram så många att slåss mot dig. Det fick din uppmärksamhet också, inte sant?”

”Men alla soldater som stupade på kuppen? Bryr du dig inte om dem?”

”Jag har fler.”

”Du är galen!”

”Excentrisk möjligen. Men inte galen. Har du gissat vem jag är än?”

Eram skakade på huvudet, så gott det gick från hans position.

”Jag är ledsen, men jag är inte så påläst på maktförhållanden i de norra furstendömena.”

”Jag förlåter dig för det, men om du ska bli min gemål får du nog studera oss närmare.”

”Din gemål? Du är sannerligen galen!”

Hon hoppade ner från bordet och böjde sig över honom.

”Jag är hennes höghet prinsessan Tabeta av öriket Valmor. Du må vara en furste i exil, men jag står över dig rang och värdighet. Och inte minst i vapenstyrka.”

”Det är väl inte så konstigt med tanke på att jag inte har någon armé.”

”Men du kan få en.”

”Hur då?”

”Genom att gifta dig med mig.”

Eram försökte samla tankarna. Han var inte riktigt säker på vad det var som höll på att hända. Men det började bli ganska intressant.

”Varför vill du gifta dig med mig?” frågade han.

”För att du är en stilig man. Och för att jag är en giftasvuxen prinsessa.”

”Men jag är en precis som du sa en förvisad furste. Min bror har satt ett pris på mitt huvud. Jag kan inte erbjuda dig något.”

”Tvärtom. Du kan erbjuda mig ganska mycket. Det är måhända sant att du inte är furste just nu, men min far har spioner söderut. Din bror är inte särskilt populär. Om du skulle tåga hemåt med en stor armé så skulle du lätt kunna ta över tronen som rätteligen är din.”

”Men vad skulle du tjäna på det?”

”Tänk på vad våra riken kan göra tillsammans. På var sin sida kontinenten. Vi kan samla ihop arméer och tåga från varsitt håll. Snart skulle vi kunna återupprätta kejsardömet. Med dig som kejsare och mig som kejsarinna.”

Så det var det handlade om. Makt. Makt och erövring. Som vanligt, som alltid. Eram hade aldrig förstått vitsen med det. När han hade hjälpt sin far att styra furstendömet hade han flera gånger funderat på hur svårt det verkade vara att regera ett så litet land. Det måste vara ännu svårare att styra en hel kontinent. Varför skulle någon vilja göra det?

”Du verkar skeptisk”, sade prinsessan Tabeta och började till hans förvåning smeka hans nakna och fjättrade kropp.

”Jag vet inte om jag tycker det är en så bra idé.”

”Det är faktiskt en alldeles utmärkt idé. Men du kan väl fundera på den. Tillsvidare kan vi väl helt enkelt börja bekanta oss med varandra lite bättre?” Hennes händer fortsatte att leka över hans kropp.

”Jag ber dig, sluta!” sade han.

”Varför då? Du glömmer att du är naken och jag ser mycket tydligt att du gillar det jag gör.”

Han suckade. Hon hade naturligtvis rätt. Hon slutade dock att röra vid honom, men när hon istället började ta av sig sin rustning förstod han att det bara var tillfälligt.

En vecka senare red Eram sida vid sida med Tabeta framför den stora hären. Han litade inte riktigt på henne ännu, och eftersom han inte kunde ta minsta steg utan att två män följde honom så var det uppenbarligen ömsesidigt.

Han var fortfarande inte särskilt övertygad om storheten i hennes plan eller om han ens ville bli kejsare, men just nu hade han inte så mycket annat val än att spela med i charaden. Hon hade i alla fall gått med på att låta honom raka av sig allt sitt hår och till och med hjälpt honom med det. Och det var alltid något.

De var på väg för att möta Tabetas yngre bror, prins Trodrig som enligt hennes spanare nu befann sig med sin armé ett par dagsmarscher bort.

De var nu i de delar av kontinenten som var som mest härjade. Inte bara på grund av gifterna som spridits efter kriget som rasade under kejsardömet sista år, utan också på grund av de ändlösa fälttåg som de flesta mindre kungarikena och furstendömena ständigt var ute på.

Det var inte heller något han riktigt förstod från början. Bland de södra rikena förekom det inte alls lika många krig eller konflikter, och när de väl gjorde det så var det ofta någorlunda rimliga anledningar.

Efter hand hade han insett att de ständiga konflikterna i norr berodde på de alltför otydliga gränser mellan de olika rikena och alldeles för många furstar som härstammade från kejsarens ätt och ansåg att de hade större rätt än de andra att härska.

Det hade varit praktiskt i början av hans exil eftersom det alltid fanns en armé som hade intresse av att hyra hans svärd, men efter tre år började det bli lite tröttsamt. Särskilt sedan det hade uppdragats vem han egentligen var och de flesta fältherrar ville använda honom för sin egen vinning. Antingen för att sälja honom till hans bror, eller använda honom för att öka sin egen makt och bilda en allians.

Nu var han här med Tabeta. Som ville bilda en allians. Och han förvånade sig med att faktiskt överväga hennes erbjudande. De pratade inte mycket när de red, men han sneglade ofta mot henne. Även om han var osäker på vad han egentligen tyckte så var hon en beundransvärd kvinna som skulle bli en kraftfull härskare i sinom tid. Hon ingav respekt bland sina soldater och det var märkbart att de vördade henne även om hon kunde vara lite märklig och inte alltid förklarade sig ens för sina officerare.

Han hade också kommit att förstå att hon var rättvis och det tog inte lång tid innan han insåg att hennes soldater litade på henne. När han pratade med männen och kvinnorna så medgav de att hon hade oortodoxa idéer, men att de nästan alltid ledde dem till seger. Vilket han hade egen erfarenhet av.

Eram hade fått ett eget tält, men nästan varje kväll kom Tabeta till honom, och det var något han hade börjat uppskatta mer och mer. Det var onekligen ett välkommet avbrott som fick honom att glömma hur långt hemifrån han var och som gjorde att han i alla fall under deras möten i natten kunde slappna av och inte bry sig om framtiden.

Erams funderingar bröts när Tabeta red upp vid sidan av honom och vinkade åt vakterna att de inte behövde hålla sig så nära. Hon visste att om han hade velat ta livet av henne var det mycket smartare att göra det när hon var naken och obeväpnad i hans tält på natten.

”Vi är framme vid min brors läger om några timmar”, sade hon. ”Jag hoppas att han har haft vett att slå upp tälten någonstans där det är möjligt att övernatta mer än en natt innan gifterna från jorden börjar sprida sig. Har du varit med om det någon gång?”

”Flera gånger. Jag har tjänat hos ett antal oerfarna fältherrar. Det är grymt att se när trupperna börjar bli sjuka eller när maten förstörs för att den har legat på marken för länge.”

”Jag har hört att ni inte har det lika illa där du kommer ifrån.”

”Det stämmer. Den Katofagiska halvön var ju aldrig en del av imperiet. Så därför drabbade aldrig kriget oss. Men rötan har smugit sig ner till gränstrakterna. Det kan vara en anledning att våra riken oftast har fred. Vi måste ändå samsas för att försvara det stora diket.”

”Må så vara. Eram, jag ska vara rakt på sak. Jag är inte dum och jag vet att du fortfarande är lite skeptisk till mitt förslag även om du hittills har spelat med bra i den roll som har givits dig.”

”Åh, än så länge har det varit en behaglig roll att spela, ers höghet.”

”Det är inte tillfälle att göra sig lustig.”

”Jag gör mig inte lustig.”

”Spelar ingen roll. Det viktiga är att du spelar rollen än mer övertygande när vi träffar min bror. Han har fars öra och det är nödvändigt att vi övertygar honom för att våra planer ska gå i lås. Jag kommer aldrig kunna gifta mig utan fars godkännande och prinsen är vår nyckel. Förstår du?”

”Jag kommer att spela rollen som din trolovade till fulländning, min härskarinna.”

”Bra, för annars kommer jag att se till att du blir hängd i närmaste träd. Knappast en ädel död, min älskling.”

”Inte särdeles. Något annat jag behöver veta?”

”Min bror är lite excentrisk. Det är väl allt.”

”Är han? Det är nästan så att man kan tro att det är ett familjedrag.”

”Kedjorna klädde dig, min kära”, sade Tabeta med en fnysning. ”Jag får kanske plocka fram dem igen, för att ordentligt se till att du lär dig din plats.”

”Jag gör allt för att tillfredsställa dig.”

”Bra. Glöm inte det.” Tabeta satte fart på hästen och red fram till täten igen. Raskt var de båda livvakterna vid Erams sida. Han kunde inte bestämma sig för om han var förälskad eller skulle ta första bästa tillfälle att skära halsen av prinsessan och fly.

Prins Trodig verkade i alla fall vid första mötet inte var särskilt excentrisk, men det märktes att han var Tabetas bror. De hade flera gemensamma drag och var båda ungefär lika långa och smäckra.

Eram kunde också snabbt dra slutsatsen att Trodig inte var en lika god fältherre som sin syster. Hans armé var visserligen nästan lika stor, men den hade inte samma omedelbara känsla av disciplin och tillgivenhet för honom. Han var helt övertygad om att Trodig inte skulle kunna förmå sina soldater till samma uppvisning som Tabeta när hon hade fängslat honom.

Dessutom hade han slagit läger på en död bit jord där det onekligen inte skulle vara bra att stanna för länge. Det förargade Tabeta som direkt deklarerade för sin bror att de bara skulle stanna en natt innan de fortsatte mot kusten.

”Du gör som du vill”, sade prinsen. ”Men jag hoppades att vi skulle få en chans att smida lite planer.”

”Det får vi. Låt mig bjuda på middag i kväll så ska jag berätta vad jag har tänkt mig som kommer att glädja både dig och far.”

”Oh! Och jag som tänkte göra samma sak. Nåväl, vi ses i kväll vid ditt tält.”

Eram kunde inte låta bli att notera att Tabeta inte introducerade honom, det skulle hon tydligen göra till kvällsmaten. När prinsen hade gått vände sig Tabeta till Eram.

”Det är lika bra att du följer med mig direkt. Jag ska se till att du blir tvättad och får lite mer passande kläder.”

”Får jag se till att du blir tvättad också?”

”Var inte fånig”, sade prinsessan och gick iväg. Vakterna signalerade att det var bäst att han följde med.

Tabeta ville uppenbarligen göra sitt bästa för att imponera på sin lillebror. Även om de inte hade ätit dåligt under de två senaste veckorna så hade hon uppenbarligen sparat på det bästa och sett till att hennes trupper skaffade färskt kött till aftonen. Eram kände sig ovan vid de mjuka kläderna han hade fått, men tänkte inte låta det hindra honom. Han trodde inte att hon verkligen avsåg att hänga honom om han inte gjorde honom nöjd, men hade inte lust att chansa.

Prinsessan var i princip klädd som vanligt, som för ett liv i fält. Fast hon hade för en gångs skull tagit av sig den tunna rustningen hon annars alltid gick omkring i. Trodig däremot, såg nästan ut som om han var på en bankett i sitt hemlands slott, klädd i en lila jackett och gröna sammetsbyxor. Han omfamnade sin syster, vilket han inte hade gjort när det träffades utanför lägret, och vände sig sedan mot Eram.

”Jag noterade att du hade en söderlänning i dina led när vi sågs förut, men det förvånar mig att du har med honom i kväll.

Jag trodde att det här skulle bli en familjemiddag.”

”Det är det”, sade Tabeta med ett leende. ”Det här är Eram, rättmätig furste av ett av de södra furstendömena. Och min trolovade.”

Trodig stirrade på Eram. Han såg sig omkring och tittade på sin syster som fortfarande log. Så brast han helt plötsligt ut i ett gapskratt.

”Du skämtar, kära syster. Du har alltid varit lika rolig. Lika galen. Det är underbart att se att åren i fält inte har förändrat dig.”

”Men jag skämtar inte.”

”Det måste du göra. Inte kan du ... Han är ju inte som oss. Han är ju mörkhyad.”

”Kärleken känner inga färger.”

Prinsen blinkade. Sedan gick han raka vägen till bordet, höll upp och svepte en bägare vin.

”Men, jag förstår inte. Och menar du att det här är Eram. Den Eram?”

”Densamme”, sade Eram och bugade sig. ”Jag måste be om ursäkt om det här kommer som en chock, men jag finner ert höghets syster helt bedårande och jag är övertygad om att en förening mellan oss kommer att gynna era syften.”

”Gynna dina syften tror jag bestämt att du menar. Tabeta, du kan inte mena allvar. Eram är en landsflyktning. Utan titel. Utan land. Utan armé.”

”Nu ja. Men jag kan lova dig att han snart kommer att sitta på sin tron igen. Och då kommer det att betyda fantastiska möjligheter för oss om vi slår oss samman med honom. Då kan vi äntligen förverkliga fars planer.”

”Du är lika vansinnig som du alltid har varit. Men för all del, du kan få roa dig med dina planer så länge jag får äta. Och sedan kan jag berätta min plan som är mycket mer realistisk.”

”Din plan?”

”Absolut. En plan som har alla möjligheter att lyckas.”

”Nåväl, låt oss sätta oss till bords och prata.”

”Med nöje!”

När Tabeta berättade för sin bror allt hon visste om situationen i Erams furstendöme och om hennes planer att erövra kontinenten från två håll blev brodern mer välvillig. Han ställde flera frågor till Eram, drack av vinet men log hela tiden ett leende hos den man som sitter på en hemlighet. Och det gjorde han faktiskt.

”Det är mer än väl en god plan kära syster”, sade han. ”Men det är inte lika bra som det jag har tänkt att göra. Visst ser jag fördelarna med att anfälla från två håll och ta ett rike i taget, men det hela står och faller på om huruvida vår vän här kan få tillbaka sitt furstendöme. Dessutom är han inte av kejsarlig ätt och det vet du. Jag har därför tänkt mig en mycket lämpligare allierad.”

”Jaså, vem då om jag får fråga?”

”Prinsessan av Gytet Malor.”

Nu var det Tabetas tur att gapskratta.

”Är du vansinnig på riktigt?” sade hon när hon hade lugnat ner sig. ”Gytet Malor allierar sig inte med någon. Det vet du mycket väl. De gifter sig bara med medlemmar av den egna familjen. Och prinsessan lär knappast vara intresserad av dig om det jag hört om henne stämmer.”

”Kanske det. Men jag har kommit över något som kan hjälpa mig.”

”Vad skulle det vara?”

Prinsen tog varligt upp ett förgyllt armband från sin innerficka och lade det på bordet.

”Vad är det där för något?” frågade Tabeta. Eram lyfte upp det och tittade på det. Det var vackert med flera infattade juveler. På insidan fanns runor han inte kunde tyda.

”Det där, min kära syster, är ett magiskt armband.”

”Struntprat. Det finns ingen magi längre på hela kontinenten.”

”Det finns inga magiker längre. Men det finns föremål som magi har bundits till. Det här fick jag i ett tempel i en stad vi plundrade. Armbandet gör att bäraren blir oemotståndlig för den han vill uppvakta. Prinsessan kommer inte att ha en chans.”

Eram räckte över armbandet till Tabeta som studerade det noga.

”Käre bror, du har uppenbarligen blivit lurad av en präst som ville att du skulle skona hans liv. Jag är ledsen, men din plan är verkligen inte mycket att komma med. Vill vi förverkliga fars vision så har jag det bästa alternativet.”

”Tror du mig inte? Kalla in någon av dina tjänare så ska du få se.”

”Struntprat. De skulle inte våga neka att säga nej till dig. Det bevisar ingenting.”

”Nåväl. Jag får väl se till att ge dig bevis. Men låt oss inte prata mer om det. Vi behöver kanske sova på saken och fortsätta samtalet till frukosten. Men nu behöver jag mer vin.”

Eram hade nästan somnat när öppningen till hans tält drogs undan. I skuggan såg han en lång och smäcker gestalt. Det var så sent att han inte trodde att Tabeta skulle komma. Men nu när hon var här välkomnade han det. Han hade druckit lite vin, var nöjd efter den utsökta middagen och skulle verkligen inte ha något emot att avsluta dagen med prinsessan.

Hans filt drogs undan, men så snart gestalten som smugit i skuggorna tryckte sin kropp mot hans och kysste hans läppar förstod han att det inte var Tabeta. Det var en man.

”Prins Trodig?” viskade Eram mellan kyssarna.

”Densamme min sköne”, viskade prinsen tillbaka och nafsade Eram i örnsnibben. Han stönade högt och tryckte den unge prinsen mot sig. Eram hade aldrig varit med en man tidigare, han hade aldrig känt sig dragen till män och hade absolut inte funnit Trodig det minsta attraktiv, även om han var lik sin syster.

Men det spelade ingen roll nu.

Eram slet av prinsen hans tunika, utforskade den unge mannens kropp med händer och tunga. Han kunde inte få nog av det hela och märkte inte när ytterligare en person kom in i tältet.

”Vad är det här då?” sade en bekant röst.

Eram släppte prinsen, sprang upp ur sin bädd och tände ett vaxljus. Prinsessan stod där i en vit särk och stirrade ömsom på Eram och ömsom på Trodig som låg halvnaken på bädden.

”Du ville ju ha ett bevis”, sade Trodig och höll upp sin högra hand där armbandet glimmade i det dunkla ljuset.

”Gott, det fungerar.” Prinsessan lade armarna i kors och spände blicken i sin bror. Eram ägnade hon inte ens en blick. ”Men det hjälper dig väl föga när du går uppför gatorna i Gytet Malor för att fria till prinsessan. Du kommer att slås i järn innan du når den första nivån på berget.”

”Jag förstår att du är avundsjuk, kära syster. Men jag har tänkt på det också.” Prinsen satte sig upp, tog på sig sin tunika och log. ”Jag har en plan kära syster, men det är kanske bäst att jag inte berättar den för dig.”

”Jaså, varför inte det? Är du rädd för mig, eller? Glöm inte att det är jag som är äldst. Glöm inte att det är jag som ska ärva kronan.”

”Såvida jag inte gifter mig med någon som är ädlare än du.”

”Jaså, det är det som är planen? Att ta kronan från mig? Det kommer aldrig att ske!”

Tabeta kastade sig över sin bror, som precis var på väg att komma på fötter. De välte bädden och rullade runt i en våldsam brottningsmatch. Ömsom hade Tabeta övertaget och slog sin bror allt vad hon kunde, ömsom var det Trodig som låg överst och tog stryppgrepp på sin syster.

Ingen av dem brydde sig om Eram. Han drog snabbt på sig sina byxor och stövlar. Tog sin tunika, sin läderbrynja och sitt svärd.

Han skulle precis smita ut ur tältet då han såg att armbandet hade glidit av prinsens arm. Eram tog snabbt upp det och stack ut huvudet genom tältduken. Där stod som vanligt de två trogna vakterna.

”Ursäkta, jag tror er härskarinna kan behöva hjälp”, sade han och nickade in mot tältet. Eftersom de hade hört bråket hade de ingen anledning att inte tro honom och sprang snabbt in. Eram fortsatte mot hästarna.

Han hade ingenting att förlora och alldeles för bråttom för att resonera, men det var ändå med sorg i hjärtat som han skar halsen av den unga soldaten som vaktade riddjuren. Hon hade aldrig gjort honom något ont och han hade börjat få respekt för Tabetas armé.

Han hade gärna tagit den häst han hade vant sig vid, men vilken som fick duga. Det fanns inte tid att sadla den, men han slängde upp en sabel framför sig och red barbacka ut ur spiltan och ut ur lägret.

Han hade visserligen skaffat sig en fiende till, men det var en fiende han ändå såg fram emot att möta igen. Någon gång, någonstans.

Intervju med Anna Jakobsson Lund

Anna Jakobsson Lund är onekligen en av Sveriges intressantaste fantastikförfattare som rör sig flyhänt mellan olika sorters världar. Hon har bjudit på den dystopiska trilogin *Systemet*, tagit med oss till en intergalaktisk akademi i *Czentes Omega*, välkomnat oss till den mystiska kabarén i *Equilibrium* och nu senast i *Blynätter* introducerar oss för en helt ny genre: sågverksfantasy. Jag passade på att ställa några frågor om böckerna *Equilibrium* och *Blynätter* och här kan ni läsa hennes mycket intressanta svar.

* * *

Patrik Du har skapat väldigt levande världar i såväl *Equilibrium* som i *Blynätter* (fast om den sistnämnda ju baserad på vår egen), även om du inte berättar särskilt mycket om den för oss utöver det som vi får veta via historiernas protagonister. Så hur mycket vet du om världarna som inte har kommit med i romanerna?

Anna Inte speciellt mycket. Världsbygge för mig är något som sker parallellt med att historien växer fram. Den värld skapas som passar bäst för att berätta historien, pressa karaktärerna att visa sina rätta jag och belysa de frågor jag vill att romanen ska handla om på djupet. Det gör att det finns ganska lite världsbygge gjort som inte läsaren på ett eller annat sätt får ta del av.

Jag är som du säger ofta ganska snål med fakta om världen vi rör oss i. Eftersom karaktärerna känner den så väl hittar jag sällan riktiga tillfällen för dem att på djupet gå och fundera över hur allting funkar. När den tekniken är som bäst kan den ge en känsla av att världen är mycket större och rikare än just den del läsaren ser. När den fungerar som sämst känner läsaren dock att för mycket är oklart. Det är en lina jag balanserar runt på mest hela tiden när jag skriver, och ibland dunsar jag nog ner på fel sida. Men hellre det än info-dumpar om sådant som inte är intressant för historien.

Om vi börjar med att prata om *Blynätter* så är det en på många sätt speciell värld och speciell historia du bjuder på. Dels är ju världen baserad på vår egen värld, men skillnaderna är så stora att jag inte bara vill kalla den för alternativhistorisk, och i den övergripande konflikten finns en klasskamp som vi sällan ser i fantasy – vad var utgångspunkten för den här världen och historien?

Jag arbetar till vardags på Kommunförbundet Västernorrland, vilket gör att jag reser rätt mycket mellan kommunerna kring Höga Kusten. För några år sedan körde jag genom den där trakten på hösten och kände ett tydligt sug efter att skriva med min egen hemmiljö som bakgrund. I Ådalen finns så mycket arbetarhistoria och Sundsvalls stenstad är unik i sitt slag, ett minne från en tid när Norrlandskusten var ett av de rikaste områdena i Norra Europa. En rikedom som så klart byggdes på många fattiga människors ryggar.

Det var den här längtan ”hem” som drev mig. Jag skrev *Equilibrium* just då, och rörde mig i påhittade glamorösa miljöer. Med *Blynätter* ville jag skapa en alternativ verklighet som låg nära den historiska. Jag valde Sundsvall som bas, men gav den namnet Näsвик, för att markera att det faktiskt inte rör sig om en historisk plats som råkar ha magi, utan faktiskt är en alternativ värld med andra värderingar och förutsättningar. Det gjorde jag främst för att kunna arbeta som jag brukar, med en bred representation bland mina karaktärer. I en historisk miljö blir det lätt vitt och manligt och straight på ett sätt som jag inte är så intresserad av.

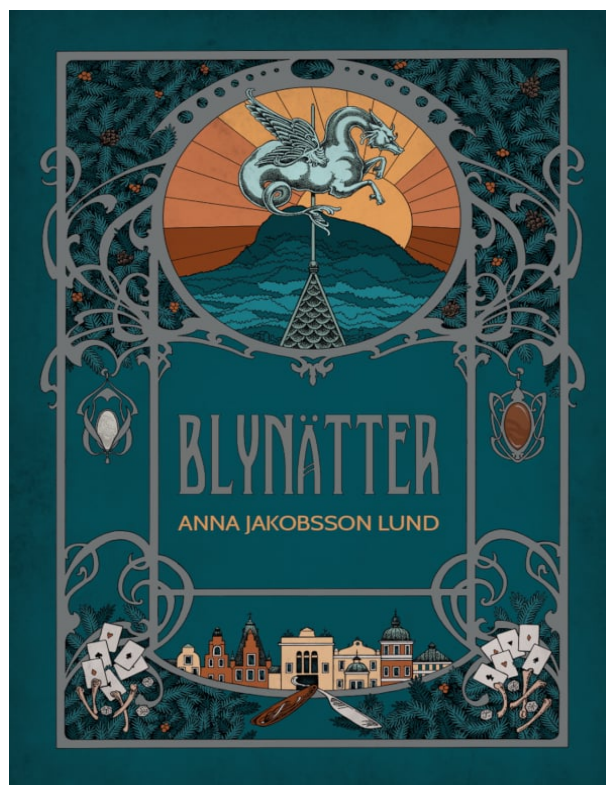
Som en blinkning till hembygden är dock alla namn på mindre orter korrekta. Jag har också valt att ha med vissa begrepp från tidigt 1900-tal, som till exempel "lärkor" om prostituerade. De hus som namnges i Näsвик går också att finna i Sundsvalls stenstad.

Patrik En av dina protagonister i *Blynätter* är ju döv, och det är överhuvudtaget väldigt ovanligt att personer med funktionsnedsättningar dyker upp i litteratur i allmänhet och fantasy i synnerhet. När de väl gör det faller de ofta in i vissa klichéer i gestaltningen (synskadade som ska känna andra i ansiktet är ett vanligt återkommande exempel). Jag tycker att din gestaltning av Elsa är väldigt lyckad – kan du berätta lite om dina tankar kring romanfiguren och hur hon växte fram?

Anna Dövhet är ett funktionshinder som ofta missförstås, och döva har också alltid förtryckts av det större samhället som påstått sig "skydda" dem. Därför kändes det rätt när jag fick känslan av att Elsa nog var döv. Genom henne kan jag belysa en mörk del av vår socialhistoria, men också visa hur funktionshindret bara är en liten del av hennes person. Elsa är den hon är, en ambitiös gruppleddare i en framgångsrik kriminell organisation, med eller utan sitt funktionshinder. Som med alla karaktärer gällde det att hålla tungan rätt i mun. I de kapitel där hon har perspektiv behövde jag tänka på hur hon uppfattar världen, och jag behövde också se till att hennes vänner tolkade till och från teckenspråk när det behövdes. Att skriva en funktionshindrad person får en alltid att tänka på hur vi alla har olika förutsättningar att ta in och ta oss fram. Och att det påverkar oss mest när andra runt omkring inte respekterar oss nog för att underlätta våra liv.

Patrik I *Equilibrium* fångar du något som jag inte kan påminna mig om att jag har läst om tidigare i någon fantasyroman – kabarévärlden, och de queera element som har funnits bakom kulisserna i kabaréer och revyer långt innan ens begreppet queer fanns. Vad har inspirerat dig till detta?

Anna På samma sätt som när jag började skriva *Blynätter* var det en längtan till något annat som drev mig till miljön i *Equilibrium*. Jag hade skrivit tre böcker om det skitiga, slitna och väldigt enkla Systemet. I nästa projekt ville jag ha en värld där miljön tog mycket plats, nästan som en karaktär i sig själv. Artiklar och teveprogram från New Orleans och Kap Verde inspirerade mig. När jag insåg hur mycket historien skulle komma att handla om queera karaktärer och rätten att uttrycka sig själv blev kabarén en naturlig del i miljön.

Ari, min huvudperson som varken är man eller kvinna, kom också till som ett sätt att röra sig bort från det jag redan skrivit. Jag hade tagit spjärn mot traditionella könsroller, och böjt mina karaktärer bort från det stereotypa, när jag skrev om Systemet. Men med Ari fick jag en helt annan utmaning, att hitta till karaktärens själ utan att kunna ta avstamp i något binärt kön. Det var en spännande utmaning, och den queera värld jag beskrev i *Equilibrium* har verkligen öppnat kreativa dörrar för mig. Så många olika typer av karaktärer dyker upp nu, vilket gör att de flesta världar jag skapat sedan dess har väldigt tydliga queera element. Det känns bra att synliggöra något som alltid funnits, och ge det en plats såväl i rymden (i min serie om Intergalaktiska akademien) som i ett alternativt tidigt 1900-tal (som i *Blynätter*).

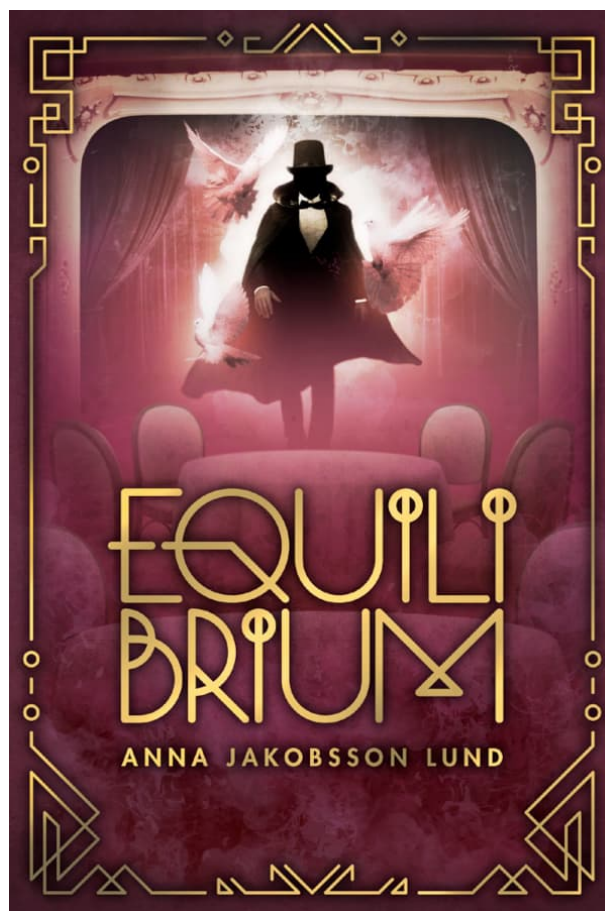
Patrik Din sekundvärld i *Equilibrium* ligger långt ifrån klassisk feodal fantasy och jag finner många ekon från "new weird" och till exempel China Mieville och Steph Swainstons världsbyggen. Kan du berätta lite om hur världen växte fram och vad som var det svåraste när du skapade den?

Anna Ofta under skrivandet kände jag att jag tagit mig vatten över huvudet. Miljöer var inte min starka sida då (jag fick träna ordentligt, så jag tror att jag blivit bättre) och jag hade verkligen föresatt mig att världen skulle vara mycket och livfull och sprudlande. Mönstrade tyger som bär betydelser lånade jag från en afrikansk tradition, jag frågade mina bröder som arbetat som kockar mycket om kök och restaurangbranschen. En skrivarvän som är kemist bidrog till den påhittade kemin som främst Ari ägnar sig åt. Arbetet handlade helt enkelt mycket om att plocka inspiration från många olika håll, och hitta ett sätt att hålla ihop det till en kultur som kändes vettig.

Svårast var nog att få till en känsla av att staden Porto du Luando finns på riktigt, speciellt när jag själv inte rest i tropiska områden på över tjugo år. En stad med fuktig hetta och tropiska dofter, kan jag i dag önska att jag lyckats bättre med att förmedla. Smaker och ljud fick lite grann fungera som substitut, för att ge den där äktheten som bra sekundärvärldar alltid måste ha.

Patrik Jag fastnade ju direkt i de världar du har skapat, så jag undrar vad som får dig att fastna i en fiktiv sekundärvärld och vilka världar och författare som har inspirerat dig?

Anna Det har nog inte undkommit någon att jag är svårt förtjust i Ketterdam från Leigh Bardugos duologi [Six of Crows](#). Tanken att göra en värld igenkännbar fast helt ny tycker jag mycket om. (Ketterdam är ju bara en del av en större värld, där det bland annat finns ett område där centralorten heter Diurholm och det äts semlor och dricks brännvin.) Jag tycker också om hur Siri Pettersen skapat en värld med många olika lager i sin [Korpringarna-trilogi](#). Även [VE Schwabs](#) värld som består av fyra versioner av London är läcker, tycker jag.

Patrik Slutligen, vilken svensk roman – fantastik eller inte – skulle du vilja rekommendera?

Anna En roman jag inte kan sluta tänka på just nu är [Hästpojarna av Johan Ehn](#). Det är inte fantastik, men rör sig i samma period som jag vill skildra i *Blynätter*. Berättelsen lyckas på ett utmärkt sätt både fånga vikten av att inte glömma sin historia och belysa hur nära vi är att göra det i Sverige i dag.

* * *

- Läs mer om Anna och hennes böcker på annorlundaforlag.se
- Annas böcker på [SF-Bokhandeln](#)

Bokrecensioner

Fågeln

av Isabelle Törnqvist

Utmärkande för mycket fantasy är att den skrivs av författare som tror på något, som har en stark övertygelse och vill omsätta det i en historia i en sekundärvärld med andra regler än vår egen. Det handlar, vilket får påpekas då och då, inte om allegorier, utan snarare om utforskande av idéer. Hur det här tar sig uttryck skiljer sig naturligtvis från författare till författare, men jag tycker det är utmärkande hos till exempel JRR Tolkien, Ursula LeGuin eller Erik Granström. Här hittar vi starka övertygelser om moralfrågor, men också idéer om språk och berättarkonst.

Debuterande Isabelle Törnqvist sällar sig till författarna som bär med sig en övertygelse och en idé i romanen *Fågeln*, första delen i det som ska bli Enigma-trilogin. Törnqvist tar oss med till en fantasyvärld som skiljer sig en del från de sekundärvärldar vi är vana vid. Den utspelar sig inte under den sedvanliga kvasi-medeltiden, utan en mer högteknologisk värld, ungefär på nivå som tidigt 1900-tal. Det finns hintar om att världen skulle kunna vara vår egen i en avlägsen framtid, i alla fall utifrån vissa termer som förekommer, men det är åtminstone inte i den första boken relevant för historien.

Ett krig har rasat fruktansvärt länge, och det präglar naturligtvis livet hos alla från slott till koja. Barn som har kvar sina föräldrar i livet retas i skolan för detta, och de flesta medborgare förväntas uppfylla två plikter: skaffa barn och sedan ta värvning. Detta är något som den unga huvudpersonen Svala tidigt bestämmer sig för att inte göra och vi får följa hennes försök att bryta sig ur den här onda cirkeln som påverkar livet i landet Shabala.

Att låta huvudpersonen vara ett barn är av flera anledningar ett bra drag av Törnqvist – dels för att det skapar en förståelse för den desperata situationen när vi får komma så nära indoktrineringen och också förstår att soldaterna som sänds ut till kriget bara blir yngre och yngre. Men också för att ett barn i sin spontanitet resonerar och handlar på ett annat sätt än vuxna. Vissa av Svalas val hade inte varit lika trovärdiga om det hade gjorts av en vuxnare person, men som det är nu fungerar det väldigt bra.

Världen som Isabelle Törnqvist har skapat är fascinerande och man blir nyfiken på att se mer av den. Världen lyckas bli levande, och när jag läser är jag övertygad om att det finns en historia bakåt, att vi som läsare verkligen har fått tillträde till en fullt fungerande sekundärvärld. Däremot är det, särskilt i början, lite väl många infodumpar för att introducera världen. Visserligen är det mycket som presenteras för oss genom barnens lärare, men det funkar ändå inte riktigt och stör läsningen. Vilket också betyder att

[Fågeln](#)

det blir ett mycket bättre flyt längre fram i boken och de kommande delarna i serien har all möjlighet att fånga oss redan från början.

Persongalleriet utöver Svala är också intressant, och det är uppfriskande att det inte riktigt finns någon som är helt ond eller god, utan att det överlag är en ganska rejäl gråskala. Personer som fattar förödande beslut beskrivs helt enkelt som människor, även om jag i vissa fall kan känna att vi inte kommer dem helt på djupet. Men den här gråskalan betyder i alla fall att Isabelle Törnqvist vrider och vänder en del på konflikterna och därmed gör dem extra intressanta. Det handlar ju inte bara om det pågående kriget, det handlar också om makt och om hur kriget hanteras.

Överlag är *Fågeln* en intressant och välskriven debutroman i en fascinerande värld. Den har sina skönhetsfläckar, men jag kan absolut rekommendera den. Jag har en känsla av att Törnqvist inte bara kommer att växa som författare i de kommande böckerna utan också att hennes värld kommer att utvecklas mer och mer. Så jag ser med andra ord redan fram emot del två!

- Patrik Centerwall

Larona

av Karolina Bjällerstedt Mickos

Larona är del två i Karolina Bjällerstedt Mickos fantasytrilogi *Till Esperani*. Den tar vid några år efter händelserna i den första delen, *Mantor*, och vi får en fördjupning av världen och det politiska spelet. Den här gången får vi följa adelsdamen Larona som egentligen spelar en ganska liten roll i den första boken.

Det är dags för de årliga förhandlingarna mellan Storriket och Enhetliga kejsardömet som har legat i krig med varandra så länge som någon kan minnas. Under förhandlingarna pågår en hel del spel och intriger bakom kulisserna, men inte minst verkar det hända saker ute i världen som ställer till med en hel del förtret för de förhandlade parterna. Vad det är tänker jag naturligtvis inte avslöja i den här recensionen, för det är något ni får läsa er till själva.

För läsa *Larona* tycker jag absolut att ni ska göra. Det är en alldeles utmärkt roman som fantasyälskaren inte bör missa. Den är snäppet vassare än föregångaren *Mantor*, inte bara för att den fördjupar intrigen, utan också för att den helt enkelt är mer spännande. Det är palatsintriger, spioner och konspirerande som hela tiden driver handlingen framåt och ställer frågor som gör att du vill läsa vidare. Jag hade svårt att lägga ifrån mig boken då jag hela tiden ville veta vad som skulle hända och dessutom snabbt kom in språket och handlingen.

Huvudpersonen Larona spelar en central roll då hon ska giftas in i den kungliga familjen och eftersom den är skriven i första person så får vi följa hennes resonemang, hennes tvivel och hennes förhoppningar. Vi tränger ganska djupt in i Laronas tankar, och även när man som läsare tycker att hon gör konstiga val så förstår vi varför hon gör dem.

Världen fördjupas också, vi får en större känsla för den och den växer mer till en renodlad fantasyvärld, då det till skillnad från första boken faktiskt förekommer saker som bryter mot naturlagarna såsom vi känner dem. Men ändå bör det understrykas att det är en sekundärvärld med få magiska inslag.

Larona är helt enkelt en mycket bra bok som jag verkligen ber att få rekommendera.

- Patrik Centerwall

[Larona](#)

Dorei

av Karolina Bjällerstedt Mickos

Dorei är den avslutande och tredje delen i Karolina Bjällerstedt Mickos svit *Till Esperani*. Den skrevs och kom ursprungligen ut några år efter de två första böckerna, *Mantor* och *Larona*, men nu när serien har getts ut på nytt har alla delar publicerats i tät följd.

Dorei tar vid några år efter händelserna i *Larona*, och det som hände i de två första böckerna har naturligtvis fått stora konsekvenser för världen och för personerna. För att rädda spillrorna av världen som är i kaos skickar *Larona* iväg amman *Dorei* med den nyfödda kronprinsessan och ett ganska dysfunktionellt sällskap. Uppdraget är att föra kronprinsessan i säkerhet, men det är naturligtvis inte en lätt resa som de har framför sig.

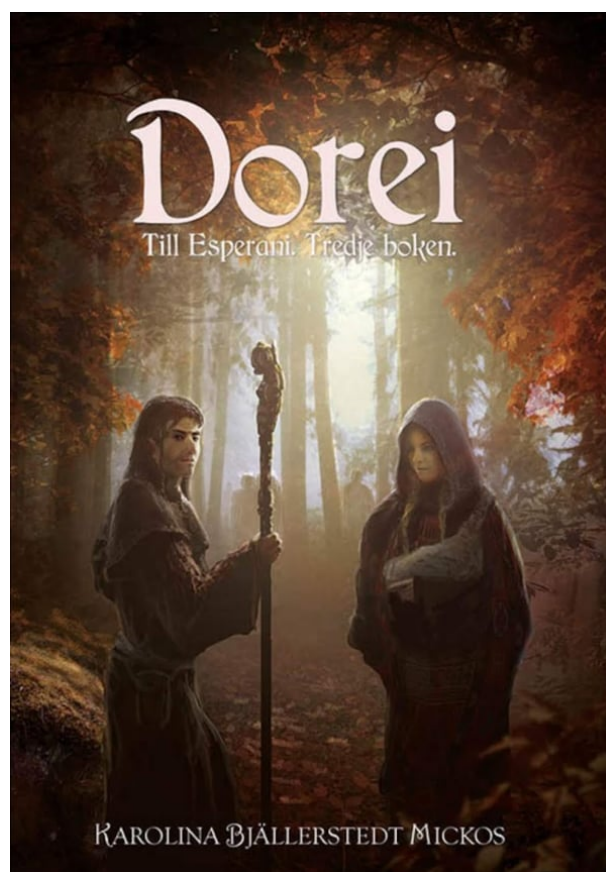
Dorei skiljer sig på flera sätt från de två andra böckerna i serien. Den är inte skriven i första person, utan i tredje, och skiftar också perspektiv mellan olika huvudpersoner. Vi får främst följa amman *Dorei*, som precis som *Mantor* och *Larona* inte alltid är så sympatisk eller klok, vilket i alla fall jag tycker ger berättandet en extra dimension.

Böckerna *Mantor* och *Larona* utspelar sig dessutom i stort sett på samma platser, men *Dorei* är snarare en klassisk "questfantasy", även om själva uppdraget är något annorlunda än i de flesta böcker. Just den premissen är något jag uppskattar med boken – spädbarn och dess behov brukar ju sällan ha särskilt stora roller i fantasy. Magin i världen är också mycket tydligare och spelar en större roll för handlingen.

Dorei är en värdig avslutning på en mycket lyckad fantasyserie, även om den kanske inte fångar mig lika starkt som de två första böckerna. Det är ändå en bra bok och en viktig beståndsdel i den här serien. *Till Esperani* är en bokserie som är ganska annorlunda och som också sticker ut med ett mycket starkt och sympatiskt fredsbudskap. Den utmanar normer och är uppfriskande i sitt sätt att berätta fantasy ur andra synvinklar och andra perspektiv.

Så vad väntar du på? Läs *Till Esperani*!

- Patrik Centerwall

[Dorei](#)

Blynätter

av Anna Jakobsson Lund

Anna Jakobsson Lund är onekligen en av Sveriges intressantaste fantastikförfattare. Hon är en ytterst skicklig världsbyggare och skriver böcker som man kanske främst läser för spänningen – men där det likaväl finns ett lager till värt att upptäcka och undersöka. Hennes senaste roman, *Blynätter*, är inget undantag.

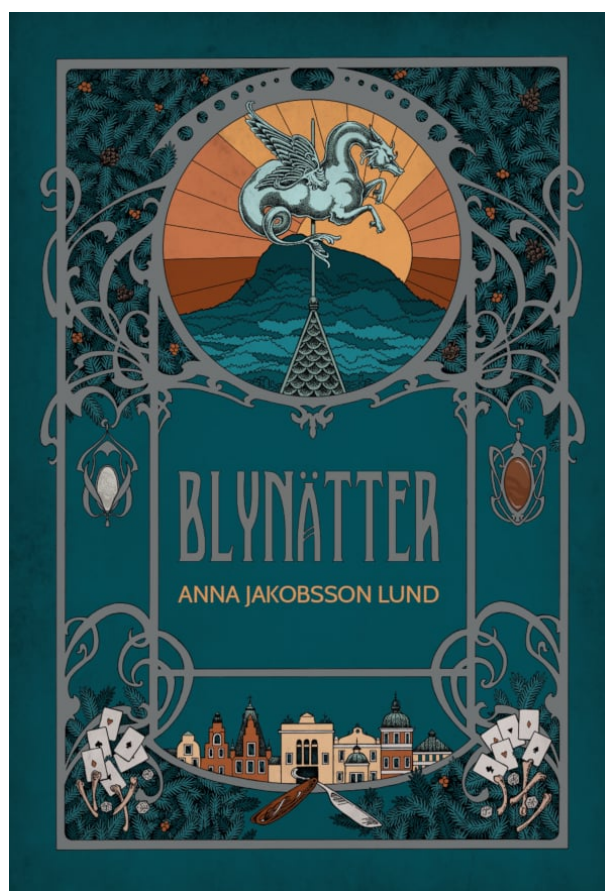
Här kliver vi in i ett alternativt Norrland under tidigt 1900-tal, troligen mot slutet av 1920-talet, och det står tidigt klart att det är ett Norrland som inte har särskilt mycket gemensamt med vår värld. En sorts magiska föremål är, om inte vardagsmat, så i alla fall någonting som alla känner till. Sverige verkar bestå av flera stadsstater och andra seder och bruk skiljer sig betydande från vår egen verklighet.

Jag upptäcker att jag under läsningen ibland kommer på mig själv med att undra varför inte författaren valt att låta romanen utspela sig i en helt och hållet fiktiv sekundärvärld, men landar varje gång i att det finns en viss speciell charm med en värld som är lite lik vår, som är en förvrängd spegelbild, och där du kan känna igen vissa saker och därmed hitta en förankring i den värld som målas upp.

Handlingen är egentligen inte särskilt komplicerad, men att försöka sammanfatta den låter sig inte göras alltför lätt – vilket bland annat beror på att de flesta av protagonisterna är ganska omedvetna om anledningen till det uppdrag de har fått, och en stor del av spänningen ligger i att vi som läsare gradvis får veta mer och mer samtidigt som romanfigurerna.

Vi följer såväl rövare som folkdomare i en rätt orättvis värld där ingen egentligen är speciellt sympatisk, även om det är lätt att känna sympati för personerna i boken. Det är människor helt enkelt, människor med känslor, med brister och med problem. Det är också väldigt fysiska människor. Anna Jakobsson Lund är bra på att gestalta hur vi kan uppleva varandra, hur vi kan reagera på andra – och inte minst hur vi kan känna åtrå. Det här skulle lätt kunna kännas påklistrat, men är snarare så förankrat i personerna att det blir en styrka i gestaltningen och en drivkraft hos personerna. Hatten av också för att Jakobsson Lund inte är så himla heteronormativ!

En av huvudpersonerna är dessutom döv och det är något som hanteras mycket bra. Personer med funktionsnedsättningar är ju inte direkt överrepresenterade i någon sorts fiktion, och när det väl är det så finns det en hel del brister i gestaltningen. Vanligt är blinda som ska se hur andra personer ser ut genom att röra dem i ansiktet – eftersom jag har jobbat inom svenska synskaderörelsen vet jag att det här är något som många blinda är väldigt obekväma med och följaktligen starkt ogillar denna kliché. Döva eller hörselskadade har jag stött på ytterst sällan i film och litteratur – ett lyckat exempel är den döva opinionsexperten Joey Lucas i TV-serien *West Wing*, men oftast ska funktionsnedsättningen vara ett sorts humoristiskt inslag à la Kalkyl i *Tintin*. Anna Jakobsson Lunds gestaltning av dövheten är väldigt bra, och görs till en naturlig sak i historien.

[Blynätter](#)

Blynätter är helt enkelt en intressant, spännande och ganska annorlunda roman som jag varmt kan rekommendera. Min enda invändning är väl att den är första delen i en trilogi. Inte för att jag har något emot att återvända till det här alternativa Norrland, utan för att jag redan har så många böcker i min att läsa-hög att jag egentligen inte behöver två till. Men det är väl vad man får kalla för ett lyxproblem.

- Patrik Centerwall

Diverse nyheter

Kongresser

Livet är – hör och häpna – mer än noveller. Det finns ju också science fiction-kongresser att bevista. Vet du inte vilken kan vi kanske hjälpa dig genom att rekommendera några tillställningar du kan besöka.

SF-möte XVI

Kongress i Uppsala 24e-25e januari 2020. Arrangörerna använder sig av den [äldre stavningen](#) ”Upsala” medan de som ligger bakom den här tidsskriften är något mer moderna och skriver ”Uppsala”. Detta har troligtvis ingen inverkan på kongressen, men hade de istället skrivit ”[Östra Aros](#)” så hade vi börjat fundera.

Upsala SF-möte XVI är en i raden av upsaliensiska kongresser – den sextonde, närmare bestämt.

- Mer info här: upsalafxvi.home.blog

Fantastika 2020

Kongress i Stockholm 20e-22a mars.

Fantastika 2020 är en sf-kongress som kommer att äga rum i Dieselverkstaden i Sickla nära Stockholms centrum, 20-22 mars. Lokalen har använts för sf-kongresser 2013, 2016, och 2018, och vi räknar med att kunna ha samma upplägg som 2018. Lokalerna kommer att öppna kl 16.00 på fredagen, programmet startar 17.00 och slutar 17.00 på söndagen. På lördag och söndag startar programmet (preliminärt) 10.00. Efter avslutningen på söndagen räknar vi med att det blir avslutningsfest, så kallat Dead Dog Party dit alla är välkomna.

- Mer info hittar du här: fantastika2020.com

Åcon 11

Den Finsk-Svenska kongressen Åcon hålls för 11e gången 21a-24e maj 2020 i Mariehamn på Åland.

“The most fun you can have in a demilitarized zone”

ÅCON

- Mer info hittar du här: aconeleven.wordpress.com

Futuricon — Eurocon 2020

Den europeiska SF-kongressen 2020 hålls i Rijeka, Kroatien 2e-4e oktober.

*Rijeka, the coastal city in Croatia in which the annual convention [Rikon](#) has already been held twenty-two times, has won the prestigious title of European Capital of Culture 2020. To join in this celebration, the [SF society 3. zmaj](#), is announcing **Futuricon – Eurocon 2020**. We'll combine the most important things the city of Rijeka has to offer – centuries of culture, diversity, and tolerance, with a fresh glimpse into a positive future created by the people who live and breathe culture. We intend to create a unique European experience for everyone, and we can't wait for you to join us.*

- Mer info hittar du här: futuricon.eu

IceCon 2020

Kongress på Island 6e–8e november 2020 i Reykjavík.

IceCon is a science fiction, fantasy and horror fan convention held in Reykjavik every other year since 2016.

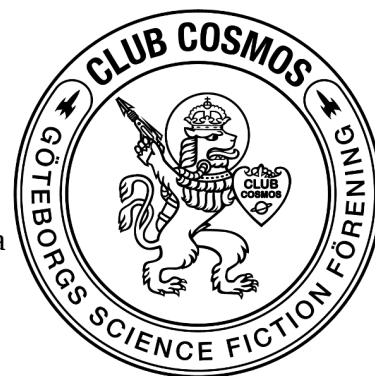
- Mer info hittar du här: icecon-reykjavik.is

Västsvenska föreningar för science fiction och fantasy

Club Cosmos – Göteborgs litterära science fiction-förening

Club Cosmos, grundad 1954, är Sveriges äldsta aktiva science fiction-förening. Klubben har ett sextiotal medlemmar och även om föreningen främst är inriktad mot litterär science fiction så diskuteras allt från film till radio och musik. Club Cosmos träffas den andra tisdagen i varje månad på puben The Rover i Göteborg. Förutom pubträffar ordnar föreningen bland annat picknicker i Slottsskogen, biobesök på science fiction-filmer och olika kongresser. På kongresserna hålls seminarier, föredrag, hedersgästtal, middag och auktioner. Club Cosmos är en förening för dem med ett brett intresse för science fiction och klubben är dessutom stolt sponsor till föreliggande novelltidskrift.

Web: <http://clubcosmos.net>

E-Post: info@clubcosmos.net

Mithlond – Göteborgs Tolkiensällskap

Mithlond är en förening för alla som är intresserade av J.R.R. Tolkiens magiska värld. Föreningen grundades 1981 och har idag ett sjuttioital medlemmar. Det är en litterär vänskapsförening som samlar personer av alla olika åldrar och övertygelser kring ett gemensamt intresse för fantasy och Tolkien. Medlemmarna gestaltar karaktärer från Tolkiens värld som de själva valt. Alver, hobbitar, dvärgar, människor (och en och annan mer ljusskygg varelse) träffas och har trevligt tillsammans. Några gånger per år arrangerar Mithlond större fester (med banketter, dans och ceremonier). Den mer vardagliga verksamheten sker till stor del i mindre gillen för bl.a. språk, böcker, historia, hantverk, spel, musik, dans, mat och dryck. Aktiviteterna involverar allt ifrån djupdykningar i Midgårds historia till hantverksträffar vidare till bara lättsamt umgänge över kakor och te.

Web: <http://mithlond.se>

E-Post: lots@mithlond.se

West Coast Trekkers – Förening som visar Star Trek på bioduk

West Coast Trekkers, WCT, grundades 1996. Fyra gånger om året arrangerar WCT Star Treffar då de visar Star Trek-avsnitt eller långfilmer på bioduk. De har också boktreffar, pubkvällar och föredrag. På treffarna har WCT utlottningar av priser och de har även olika tävlingar i form av Fan Art (skapa Star Trek-konst i valfritt material) och kostymtävling (hemmasydd uniform eller annan klädsel som inspirerats av Star Trek).

Web: <http://www.trekkers.se>

Kalendarium

Notera att medlemskap eller inträdesavgift kan krävas för vissa evenemang. För mer information, se respektive arrangörs hemsida. Ändringar kan förekomma närsomhelst.

Datum	Evenemang	Arrangör
Januari 2020		
7/1	Ölkväll	Mithlond
14/1	Pubkväll	Club Cosmos
29/1	Bokgille	Mithlond
Februari 2020		
4/2	Ölkväll	Mithlond
11/2	Pubkväll	Club Cosmos
26/2	Bokgille	Mithlond
28/2	Årsmöte	Club Cosmos
Mars 2020		
3/3	Ölkväll	Mithlond
10/3	Pubkväll	Club Cosmos
25/3	Bokgille	Mithlond
April 2020		
7/4	Ölkväll	Mithlond
14/4	Pubkväll	Club Cosmos
29/4	Bokgille	Mithlond
Maj 2020		
5/5	Ölkväll	Mithlond
12/5	Pubkväll	Club Cosmos
27/5	Bokgille	Mithlond
Juni 2020		
2/6	Ölkväll	Mithlond
9/6	Pubkväll	Club Cosmos
21/6	Picknick	Club Cosmos
24/6	Bokgille	Mithlond
Uppdaterad 2019-12-31		

Planerar ni ett evenemang? Skicka e-post till info@clubcosmos.net och berätta.

Adjöss och tack för fisken

Nu har du hittat slutet på detta nummer av *Brev från Cosmos* — ett nummer som endast hade timmar kvar i marginal för att hinna publiceras under 2019 och för den delen under 2010-talet. Ett årtionde som gett oss en uppsjö av spännande saker som kanske betraktades som ren fantasi innan (för att anknyta till temat). Allt från återanvändbara rymdraketer och upptäckten av en stor mängd exoplaneter till återkomsten av elektriska bilar, mobiltelefonernas erövring av samhället, CRISPR/Cas9 för genmodifiering samt — av signifikant vikt — uppkomsten av just *Brev från Cosmos*.

Nu när vi går in i ett nytt årtionde kan vi konstatera att framtiden kommer allt närmre — och även om framtiden sägs vara det som är svårast att förutspå så ser vi bakom publikationen ändå fram mot att leverera fler nummer till alla läsare och tillika vänner av noveller!

-Peter Bengtsson